

24
1992

hoa hoc tro

Hoa ngày 20-11

Ảnh: HOÀI LINH

Ảnh : XUÂN TIẾN

Phấn trắng vương trên tóc thầy

THẦY giáo ta nay đã già, tóc bạc như sương, mắt nhìn nghiêm nghị.

Thật khó lường tượng có một thời thầy cũng như ta. Cũng học hành, cũng tình nghịch "nhất quỷ, nhì ma..."

Cũng hồi hộp trong mỗi kỳ thi cử. Cũng mộng mơ, cũng lưu luyến chia tay mỗi mùa phượng nở.

Đã có thời thầy giáo trẻ măng lần đầu tiên bước lên bục giảng, mặt đỏ bừng và mắt... ngược lên trần nhà. Thầy cũng "sợ" lũ học trò ranh ma trêu chọc.

Thời gian trôi tính bằng năm học. Hết lớp này lớn lên thầy lại đón lớp khác. Đứa giỏi, đứa lười, đứa hiền, đứa phá... tình thương yêu thầy xé chia cho tất cả.

Soạn nhiều trang giáo án, vâng trăn thầy hần nếp suy tư. Chấm bài ban đêm, đôi mắt tinh anh ngày nào nay đã ẩn sau đôi tròng kính. Bụi phấn vương làm bạc tóc thầy hay bởi phấn lối làm chúng em làm nên nổi ấy?

Thấm thía lời xưa "Công cha, nghĩa mẹ, ơn thầy", em muốn được xưng con với thầy như với mẹ, với cha.

HHT

hoa học trò

CHÀO BẠN

Số 24 ra ngày 15 tháng 11 năm 1992.

Quà tặng Ngày Nhà giáo Việt Nam

* Quê hương yêu dấu: GIÃ BIỆT ĐÔI CÚ

* Tuổi học trò một thuở: NHỜ CÓ CÁC THẦY...

* Chùm thơ ngày 20-11: QUA SÔNG, VẮN ĐỢI CỎ VÊ, MỘT THỜI...

* Học trò bình thơ: CỤ TAM NGUYỄN YÊN ĐỒ CHƯA VUI

* Cảm xúc lứa tuổi: ANH TRẮNG, ĐÊM THU, CHIỀU TRÊN BÀN, ĐIỆP KHÚC...

* Truyện ngắn

Hương đầu mùa: SĨ TỬ,... THỨ BA HỌC TRÒ, TẾ THIÊN DANG ỒI SƯ PHỤ...

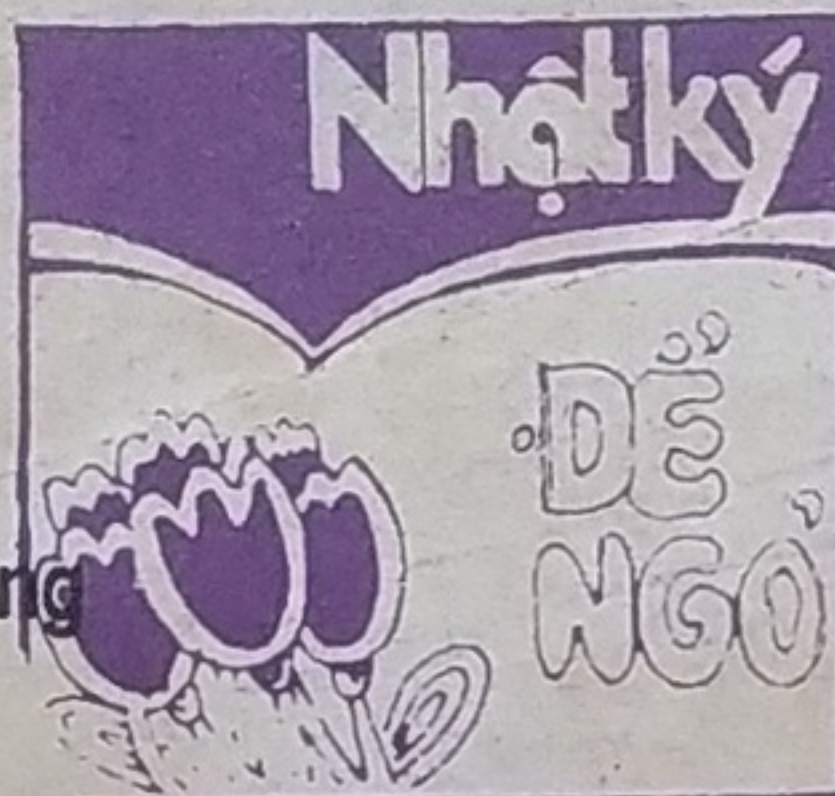
* Chuyện nhỏ của tôi: NGƯỜI CHA

* "ĐỪNG BAO GIỜ NHÉ, CHÍN THÊM"... (ca sĩ Hồng Nhung - TTCB)

* Chân trời rộng mở: ĐẦU NỌ, THÂN KIA - VIÊN TƯỜNG?

* Phóng sự: HỌC TRÒ ĐI NHẢY

Của
NGUYỄN
HOÀNG
THĂNG
(10A PTTH
Dân Lập, Đống
Đô, Hà Nội)

Ngày 14

Sau mấy hôm người mệt mỏi, sáng nay đi khám tại bệnh viện 354, lại còn thử máu... Vậy là mình mắc phải một căn bệnh khó chữa, hiện Tây y chưa có thuốc điều trị (bác sĩ nói vậy). Cách chữa hiện nay là: nằm nhiều, hạn chế đi lại, cấm chạy nhảy hay lao động nặng, uống 3 đến 4 lít nước một ngày, (trời ơi!) nếu không bệnh sẽ nguy kịch.

Ài chà! Mình vốn ưa chạy nhảy, hiếu động, vậy mà... phải kiêng kị nhất là một năm chứ! Cả buổi đi khám mà mình cứ lờnghĩ, rồi lại tiếc rẻ phải chia tay với thể thao, phải "treo giò" ư?

Ngày 15... Sáng

Người sút hần, xanh xao. Hôm qua đi khám về, ai cũng hỏi hạn. Chắc là mình nhiễm bệnh từ 2, 3 tuần trước, nhưng đến mấy hôm rồi nó mới phát. Sau mấy tháng liên tục ôn thi tốt nghiệp PTCS, ôn thi vào PTTH, giờ bị ốm, mà lại sắp đi học rồi. Trường Đồng Đô mình được tuyển thẳng thì 12-7 đã bắt đầu học.

Mình sẽ phải nghỉ học chăng?

Vậy là, năm nay suốt thời gian còn lại là cả một mùa phượng đỏ biến biệt với riêng mình?

Chiều. Vào viện 198. May mà chỉ cảm chạy nhảy chứ không cảm nói chuyện. Eo ơi! Bất mình không chạy nhảy thì may ra còn chịu được chứ bất im mồm thì...!

- A! Nhân vật mới, chào chú bé!

Mình vừa bước chân vào phòng điều trị, cả phòng đã nhao lên tiếng cười và tiếng hỏi han. Chao ôi! Sao các anh ấy vui thế nhỉ? Toàn là các anh lính trẻ (bệnh viện của Bộ Nội vụ mà). Các anh ấy hỏi về bệnh trạng của mình, anh nào cũng xúm vào giúp sắp xếp đồ đạc, giường chiếu

cho mình. Có anh còn nghịch ngợm "khám"... khiến mình ngượng chín cả người. Các anh ấy bệnh nặng hơn mình mà vẫn lạc quan vui vẻ. Chẳng bù cho mình, chỉ bị nhẹ mà đã buồn (ừ mà không buồn sao được). Khi các anh đã rút vào "thế giới" của riêng mình, mình đề nguyên quần áo mặc từ nhà đến, và nằm lẩn ra giường. Chẳng có ai quen bên cạnh.

Ngày 20

Ngoài khung cửa sổ, những tia nắng nhảy nhót vui tươi, còn mình thì nằm đây... Nắng hồng ối, sao các bạn vui tươi, khỏe mạnh thế? Chả bù cho mình...

Vậy là đã gần một tuần nằm đây. Đờ nhiều. Nhớ nhà. Có lẽ mẹ ở nhà vất vả lắm, hết cơm nước, trông hàng, lại trông cháu nội. Mình ở nhà còn giúp mẹ được chút ít. Mấy ngày qua, chẳng thấy mấy đứa bạn thân đâu, nóng ruột quá. Thời gian qua, các bạn ở đâu, làm gì? Bác sĩ không cảm nói chuyện, nhưng mình biết nói chuyện với ai? Vần này, Triều này, Hoan nữa, những người bạn thân nhất của mình các bạn có biết một đứa trong hội "tứ" đang phải nằm ở đây không? Ở đây toàn mùi thuốc thôi các bạn à, cả những bóng áo trắng (không phải áo trắng học trò đâu), áo của bác sĩ, y tá. Và cả của bệnh nhân. Nhìn đâu cũng thấy trống vắng, lạnh lẽo.

Ngày 23

Mưa. Mưa dăng dăng thành hàng, mưa như nôi thêm vào lòng người nôi buồn đơn độc.

Mình đã đỡ nhiều. Cũng may là mình không phải nghỉ học, trường hoãn lại 3-8 mới học. Nhớ quá, chẳng thấy chúng nó đâu. Hay các bạn vui thú vui mới, quên đi tháng bạn nghèo tật bệnh này rồi?

Ngày 24

Chiều nay mình được xuất viện, về nhà điều trị tiếp thuốc Đông y. Nghe nói, uống thuốc Đông y là khỏi hẳn, không phải kiêng một năm nữa... Anh hướng của cơn bão số 4, mưa rả rích suốt ngày, mưa tối đất tối trời. A! Mình được "ăn riêng" (cách ly bát đĩa mà), vừa buồn cười mà cũng buồn. Ở nhà vô vị quá, muốn làm một việc gì đó. Nhớ bạn bè ghê quá. Ngẫm mới thấy danh nhân nào đó đã nói một cách thâm thúy rằng người ta không thể sống thiếu tình bạn được.

Đôi khi mình không hiểu gì về ngày mai, nhưng mình vẫn tin và đợi, chỉ ít là trong hoàn cảnh của mình bây giờ.

N.H.T

HOA
HỌC
TRÒ

SỐ 24, RA NGÀY 15-11-1992

CHUYÊN ĐỀ DÀNH CHO TUỔI MỚI LỚN CỦA BÁO
THiếu NIÊN TIỀN PHONG. RA NGÀY 15 VÀ 30 HÀNG
THÁNG - Giấy phép số 1956/BC-GPXB

NHỮNG CẠ KHÚC MỚI CHO TUỔI THÍCH HÁT

TRONG nền ca nhạc hiện đại ở nước ta, bài hát cho thanh niên luôn chiếm một lượng áp đảo. Và bài hát dành cho thiếu nhi trong mỗi thời kỳ cũng đều có những sáng tác phù hợp. Nhưng riêng lứa tuổi mới lớn - tuổi thích hát nhất - lại luôn "đói" bài hát. Bởi thế, khi Hoa Học Trò mới dớm nụ đầu, tuổi học trò đã lên tiếng "đòi" bài hát cho mình.

Cuộc thi sáng tác bài hát "Tuổi Hoa Học Trò" do Hội Nhạc sĩ Việt Nam phối hợp với báo Thiếu niên tiền phong và Hoa Học Trò tổ chức (từ 15-2 đến 15-9-1992) có thể coi là cuộc thi đầu tiên dành riêng cho lứa tuổi này. Và đây cũng là cuộc thi được sự hưởng ứng đông đảo nhất của giới nhạc sĩ chuyên nghiệp và không chuyên nghiệp trong thời gian gần đây. Đã có 630 tác phẩm của gần 200 tác giả dự thi. Thật là một cuộc hội tụ của các nhạc sĩ được tuổi học trò yêu mến khắp cả nước: Hà Nội, TP Hồ Chí Minh, các tỉnh miền núi phía Bắc, miền Trung, Tây Nguyên, đồng bằng Nam Bộ...

Ban giám khảo do nhạc sĩ Hồng Đăng, phó Tổng thư ký Hội nhạc sĩ VN làm Chủ tịch, với các thành viên là những nhạc sĩ có uy tín: Phạm Tuyên, Hoàng Vân, Tôn Thất Lập, Phạm Minh Tuấn và nhà thơ Phạm Hồ. Chấm số lượng bài lớn như trên quả không phải dễ, Ban giám khảo đã làm việc khẩn trương và công tâm, 14 tác giả đã được giải chính thức, ngoài ra còn thêm 2 giải tặng cho tác giả tuổi học trò.

Ban giám khảo đánh giá cuộc thi có chất lượng chuyên môn cao. Các bài hát được giải đều giàu cảm xúc, bay bổng, yêu đời mà vẫn đậm thấm phù hợp với lứa tuổi. Đề tài không bị gò bó, có nội dung phong phú, phản ánh được cuộc sống tình cảm đa dạng của lứa tuổi hoa hôm nay. Đặc biệt nhiều tác phẩm đã chú ý tới chất thơ của lời hát. Có nhiều tác giả đã phổ nhạc ngay chính thơ của bạn đọc học trò đã đăng trên HHT (*Người ngồi bàn sau*, *Đưa em vào tuổi mây*, *Ba có còn...*). Nhiều bài tuy không "vào" giải nhưng cũng là những bài hát hay, chắc chắn sẽ làm giàu cho những cuốn sổ hát của chúng ta.

Hai bài hát được giải nhất đã được giới thiệu trên HHT (số 22) và Hương đầu mùa HHT Hà Nội (phát hành ngày 16-11-1992), HHT và TNTTP sẽ lần lượt đăng tải các bài hát được giải trên. Tuy nhiên, tiếc là học trò ngày nay thích hát, hay hát, nhưng còn nhiều bạn "mù nhạc", thường chỉ bị lôi cuốn sau khi đã được nghe, được xem biểu diễn và học hát theo kiểu "truyền khẩu". Ban tổ chức đang chuẩn bị dàn dựng một chương trình "báo cáo" trong buổi lễ trao giải sắp tới và có thể sẽ in thành sách những bài hát hay nhất để phát hành tới tay bạn đọc.

Xin cảm ơn những tấm lòng nghệ sĩ đã đáp lại niềm mong đợi của chúng ta.

P.V

KẾT QUẢ CUỘC THI

• 2 GIẢI NHẤT (Mỗi giải 1,5 triệu đồng):

* *Mai em mười bảy* của **Ngô Quốc Tính** (Nhà xuất bản âm nhạc, Hà Nội).

* *Tia nắng, hạt mưa* - Nhạc: **Khánh Vinh** (Phòng văn nghệ Đài truyền hình Cần Thơ), thơ: **Lê Bình**.

• 1 GIẢI NHÌ (Một triệu đồng):

Màu mực tím của **Trương Quang Lục** (Báo Sài Gòn giải phóng, TP. Hồ Chí Minh).

• 2 GIẢI BA (Mỗi giải 500 ngàn đồng):

* *Tháng ba học trò* của **Hàn Ngọc Bích** (Vụ phổ thông, Bộ Giáo dục và Đào tạo).

* *Bài ca dưới mái trường* của **Lê Nhật Thanh** (Nhà thiếu nhi Đắc Lắc).

• 9 GIẢI KHUYẾN KHÍCH (Mỗi giải 200 ngàn đồng):

* *Khúc hát tuổi thơ* của **Nguyễn Trọng Tiêt** (Đài tiếng nói Việt Nam).

* *Hái được bên bờ rào* - Nhạc: **Hàn Ngọc Bích** (Vụ phổ thông, Bộ Giáo dục và Đào tạo), thơ: **Phạm Công Trứ**.

* *Chia tay tuổi thơ* của **Thế Tuấn** (Phòng nghiên cứu khoa học, Nhạc viện Hà Nội).

* *Người ngồi bàn sau* của **Trương**

Xuân Mẫn (Nhà thiếu nhi Đà Nẵng, Quảng Nam - Đà Nẵng), phổ thơ **Phạm Thủy Hòa**.

* *Mùa vàng* - Nhạc: **Bùi Tuyên Đông** (tức Phạm Ngọc Sanh, 73/2 Nguyễn Du, Quy Nhơn, Bình Định), thơ: **Phan Thị Thanh Nhàn**.

* *Mưa cuối hạ* - Nhạc: **Nguyễn Văn Vận** (Trường Trần Quý Cáp, Hội An, Quảng Nam - Đà Nẵng), thơ: **Lưu Chí Thiện**.

* *Bốn mùa tuổi xuân* của **Xuân An** (Hội nhạc sĩ TP. Hồ Chí Minh).

* *Cánh hoa tuổi thơ* của **Châu Đăng Khoa**.

* *Bâng khuâng* - Nhạc: **Lương Hoàng Minh** (727 Trần Hưng Đạo, phường 1, quận 5, TP. Hồ Chí Minh), lời: **Dương Xuân Định**.

• 2 TẶNG PHẨM CHO TÁC GIẢ NHỎ TUỔI:

* *Tình bạn* của **Hồ Tú Nhân** (12 tuổi, Trường Trung học âm nhạc, văn hóa, nghệ thuật, Hà Nội).

* *Hè thân yêu* của **Nguyễn Bảo Lan** (12 tuổi, Nhạc viện Hà Nội).

BAN TỔ CHỨC CUỘC THI

Qua sông

BIÊN HỒ

(Đội 13 hợp 2, xã Nghi Phong,
Nghi Lộc, Nghệ An)

(Nhớ thầy giáo cũ)

Con dò ngày ấy... Tôi đi

Nửa tre ghép lại có gì lạ đâu

Người đưa dò ấy áo nâu

Và con sông ấy xoáy sâu khó chèo

Đò đầy chở nặng câu Kiều

Cánh cò trắng muốt đưa chiều qua
sông

Tròng trành trên chuyến đò đông

Chao trong câu hát, dạt trong bến bờ

Qua sông tôi chẳng lụy dò

Chỉ thương câu hát, cánh cò lênh đênh.

Ảnh: HOÀI LINH

SÔNG GIỮA YÊU THƯƠNG

LẦN gặp gỡ các Anh hùng lực lượng vũ trang tại Tòa soạn Hoa Học Trò ngày 16-10 đã gây xúc động sâu sắc trong đông đảo bạn đọc có mặt hôm ấy. Nhiều bạn đã khóc khi nghe kể về những mất mát bất hạnh của chiến tranh. Trong dịp này Hoa hậu Hà Kiều Anh đã gửi tặng mẹ liệt sĩ Thái Thị Thịnh (có chồng và 3 con là liệt sĩ) 300 ngàn đồng.

Cũng với tấm lòng nhân hậu, Á hậu Vi Thị Đông gửi 300 ngàn đồng đến các bạn đang gặp khó khăn: **Trần Đăng Hải** (Lớp 9, PTCS Hải Thanh, Tĩnh Gia, Thanh Hóa), **Khánh Việt** (10 PTTH Đông Hà, Quảng Trị), **Nguyễn Thị Thúy** (gia đình ba chị em đều bị liệt ở Đông Xá, Văn Đức, Chí Linh, Hải Hưng); Á hậu Nguyễn Minh Phương gửi đến bạn **Thu Thủy** (Gia Lâm, Hà Nội) 100 ngàn đồng.

Những bất hạnh sẽ dịu đi giữa lòng yêu thương. Nhân hậu, có phải đó cũng là đặc trưng tính cách đẹp của lứa tuổi hoa học trò.

P.V

NHỜ CỎ CÁC THẦY

HỌC tiểu học ở trường Thổ Sơn (Cát Văn, Thanh Chương, Nghệ An) thời Pháp thuộc những năm 40, tôi đã được tiếp xúc với văn học. Thầy Mai Xuân Châu, hiệu trưởng nhà trường đã tổ chức một thư viện nhỏ để ngày thứ năm hằng tuần, học sinh đến mượn sách đọc tại chỗ. Sáng thứ năm nào tôi cũng đến từ đầu giờ, trong cặp có một nắm cơm với gói muối vừng hoặc mấy quả cà, thầy vừa mở cửa là vào ghi thẻ mượn sách. Tôi đọc ngẫu nhiên từng dòng, từng trang của các nhà văn, có lúc nước mắt nhòa đi vì cảm động. Tôi mồ côi mẹ từ sáu tuổi. Những thiếu hụt trong tình cảm, các trang sách bù đắp cho tôi một phần. Thầy Châu thường dặn chúng tôi: "Các em hãy đọc sách như con ong đi tìm nhụy!". Thầy hướng dẫn cho chúng tôi ghi sổ tay văn học. Cuốn sổ nhỏ xíu ấy chứa bao câu văn hay, hình ảnh đẹp, rồi lúc nào là đọc lúc ấy, cả lúc ngồi đun bếp hay lúc chêm chệ trên lưng trâu, thuộc lâu lúc nào không biết.

Lên trung học, tôi được học thầy Nguyễn

Sĩ Cẩn. Thầy dạy văn rất hay và rất chú ý đến những học sinh có chút năng khiếu. Tôi nhớ bài tập làm văn lớp đệ nhất trung học 1946 (tương đương lớp 6 bây giờ) thầy ra đề: "Em hãy tả một buổi tập của dân quân làng em trên bãi cỏ".

Tôi lia bút trên trang giấy. Nắng vàng, mây trắng, cỏ xanh... câu văn trào ra đầu bút. Nửa tháng, thầy trả bài. Hầu như đêm nào tôi cũng nằm mơ thấy giây phút ấy. Ngày dài như tháng. Rồi ngày ấy cũng đến. Hồi hộp đến ngạt thở. Kia rồi, thầy đã cầm cuốn vở bìa hồng của tôi. Bài văn được 6 điểm (trên mười), điểm cao nhất lớp. Trong bài văn ấy, tôi có viết một câu văn rất ngốc ngếch: "Họ trườn trên bãi cỏ xanh, mắt chăm chăm nhìn về phía trước như những con thú dữ rình mồi!". Thầy phê bên cạnh: "Em có ý thức viết câu văn có hình ảnh, song sự so sánh khắp khiêng, không đúng với bản chất sự vật. Tuy vậy, rất đáng khen".

Thế là bàn tay nhân hậu của thầy đã nâng đỡ một cái mầm non dại là tôi. Sau này, lớn lên đi dạy học, mẩu chuyện nhỏ ấy cứ theo tôi mãi. Nếu lời phê của thầy là một lời mĩa mai, chắc chắn sau bài văn ấy, tôi sẽ cách văn đến già. Nhờ sự bảo ban và khuyến khích nâng đỡ của thầy, tôi càng say mê văn học và sau này trở thành nhà văn.

Một lần tôi gửi tặng thầy Nguyễn Sĩ Cẩn (cán bộ giảng dạy trường đại học Sư phạm Vinh) một tập thơ của tôi mới in với dòng đề

tặng trân trọng: "Kính dâng thầy Nguyễn Sĩ Cẩn, người thầy đầu tiên đã gieo vào tâm hồn em mầm xanh văn học".

Gặp tôi ở cuộc kỷ niệm 600 năm Nguyễn Trãi, thầy Cẩn nói là tôi đã viết quá lời, thầy thấy mình không xứng đáng nhận lời đề tặng đó. Tôi lễ phép kể lại cho thầy nghe về bài văn đầu tiên thầy chấm cho tôi. Làm sao thầy nhớ được, nhưng tôi thì tôi nhớ suốt đời.

NGUYỄN BUI VỢI
(Nhà thơ)

Ảnh : HOÀI LINH

BÔI RÔI

THANH NHÀN

(10 Văn PTTH Nghệ An
Lam Sơn, Thanh Hóa)

Bất chợt nhận được thư ai
Chiếc cặp trở thành bí mật
Lén lút đọc rồi đỏ mặt
Ai viết gì đây thật kỳ

Bất chợt trên con đường đi
Không hẹn mà cũng đếm bước
Người ta vội vàng đi trước
Không nhìn cũng biết... theo sau

Bất chợt ngoảnh mặt bước mau
Khi thấy "ai kia" đối diện
Bất chợt thấy lòng xao xuyến
Một điều... chẳng rõ điều chi?

Bất chợt ngoảnh lại mùa thi
Sách vở - bài thi bẻ bộn
Bất chợt... xin đừng lộn xộn
Hỡi những trái tim đáng ngờ.

Một ngày... lại một ngày qua
Như là hò hẹn, người ta chờ mình
Sao hồi hộp thế con tim
Rẽ đường khác, để người tìm ngán ngờ...

Ai đi kìa! Dáng thần thơ
Có người ghé lại, băng quơ mỉm cười
Định chào nhưng lại kịp thôi
Có ai quen "hắn". Ai đời... rõ dơ!

Nhưng mà, người ấy biết ta
Muốn làm quen, ngại qua nhà, vậy thôi!
Ta đi... lặng lẽ mỉm cười
Như không, như có... cho người hết chê.

NGUYỄN THANH HÀ
(PTTH Lê Quý Đôn,
Nha Trang)

BẮT
CHỢT

VĂN ĐỢI CÔ VỀ

PHONG ĐIẾP
(11 Văn, PTTH Lê Hồng
Phong, Nam Định)

Cô ơi, sao cô không tới
Sân trường mỗi lá phượng rơi
Bằng lăng chao tròn trước cửa
Chiều nay sắc tím nhạt nhòa...

Cái nắng thôi không nghịch nữa
Nấu trong vòm lá chờ đêm
Góc trường em ngồi lặng lẽ
Xa xa bằng lăng còi tàu

Cổng trường vẫn luôn rộng mở
Đón chờ cô giáo trở về
Reo vui nắng vàng vai áo
Hồng má sắc phượng xôn xao
Chúng em mừng cô vào lớp
Khoảng trời lúng liếng bằng
lăng.

TÔI hấp tấp bóc lá thư mà ông đưa thư vừa ném qua hàng rào. Lạy trời "nó" là cái tôi đang mong! Không có địa chỉ người gửi ở ngoài phong bì. Bên trong có tờ giấy nhỏ, được viết rất đẹp và ngắn gọn:

"Hai bạn thân mến!

Đây là kết quả thi của các bạn. Cả hai bạn đều đỗ điểm học bổng đấy:

Nguyễn Trung Hiếu: Toán 7,5; Lý 7,5; Hóa 8

Nguyễn Nghĩa Hiếu: Toán 8,5; Lý 7,5; Hóa 8

Chúc mừng các bạn!

Hẹn gặp lại khi vào năm học.

Bạn gái: Thanh Hiền"

Chà! Tuyệt quá! "Sướng chết đi được!" - theo khẩu khí của em tôi. Thế là cả hai anh em tôi đều đỗ vào đại học. Ôi! Lá thư thân yêu, lá thư số mệnh... Nó không chỉ báo cho tôi biết mình đã đạt được mơ ước. Chuyện nó được viết từ tay một người bạn mới quen còn nói lên nhiều điều lắm. Ừ, thì viết có hơi ngắn thật, nhưng mỗi từ là cả kho báu. "Hẹn gặp lại". Nghĩa là bạn ấy cũng đỗ và sẽ học cùng trường với tôi, và... và... mong muốn gặp lại tôi.

Lần đầu tiên tôi không còn than phiền bố mẹ đã đặt tên hai anh em tôi cùng là Hiếu. Nếu tên tôi khác đi, tôi đã không được ngồi cùng phòng thi và làm quen với Hiền.

Năm ngoái, tôi sắp sửa đi thi đại học thì bỗng dưng bị đau ruột thừa, phải lên bệnh viện mổ. Ngán thay cho cái ruột, đã thừa lại còn quấy phá, đau lúc nào chẳng được, lại nhằm đúng kỳ thi của người ta mà đau. Thế là tôi ở nhà ôn thi thêm một năm, chứng kiến em trai tôi - kém tôi một tuổi - lớn vụt lên và bắt đầu có bạn gái. Suốt ngày léo nhéo, hết "Hiếu ơi!" lại "Bạn Hiếu ơi!" và cả "Anh Hiếu ơi!" nữa... Nghe mà điên cả ruột. Ở nhà, mọi người vẫn gọi tôi là Trung, còn nó là Nghĩa. Sao nó làm bạn gái thế không biết, còn tôi, bố cũng chẳng ra, thế mà cứ bị réo tên "cúng cơm" suốt có tức

không cơ chứ!

Năm nay hai anh em lại thi cùng nhau, vì trùng tên nên ngồi chung phòng thi. Phải nói bố mẹ tôi làm nghề nông nhưng rất trọng chữ nghĩa. Trong khi đám bạn cùng tuổi bỏ học rào rào đi làm, bố mẹ tôi vẫn nhất quyết nuôi anh em tôi ăn học, dù tốn kém đến đâu. Lần này đi thi tôi quyết tâm lắm, mong sao không phụ lòng bố mẹ...

Hôm thi, trời mưa bão, hai anh em hì hục lướt thướt tới được địa điểm thi, mở túi ra thì ôi thôi, hộp bút đã bay biến đường nào. Nó nhìn tôi, tôi

SĨ TỬ

Truyện ngắn của
NGUYỄN KIỀU ANH

Minh họa NGUYỄN HỮU KHOA

dòm nó, chắc hai đứa trông thất vọng, thiếu não và "thộn" lắm, nên một bạn gái đang giữ áo mưa phải ngẩng lên nhìn và hỏi:

- Các bạn làm sao thế?

Tôi nhìn cô bé, hơi nghi ngờ về quan tâm ấy. Tuy ở nông thôn lên thi, tôi cũng đã nghe nhiều chuyện về học trò thời nay đi thi là "cạnh tranh ráo riết", "khôn sống mòng chết"... Đừng mong ai giúp đỡ ai!

Nhưng thằng em tôi thì như chết đuối vớ được cọc:

- Bạn có bút không, cho bọn tớ mượn? Hai anh em tớ bị rơi hộp bút giữa đường rồi.

- À, có chứ, có thể mà hai bạn trông như mất số gạo ấy. Cô bé nhoe nhoẹt, đưa tay hất mái tóc ướt, rồi nói tiếp. Đi thi ai cũng mang hai bút, riêng tớ thì mang những ba cái cơ, may quá. Bạn lấy hộ trong hộp bút để tớ gấp áo mưa.

Cô bé đưa hộp bút cho tôi, quay ra sau tiếp tục giữ nước. Tôi bỡ ngỡ mất mấy giây, cuối cùng cũng mở được cái hộp bút xinh xắn. Con gái có khác, chu đáo thật: ba cái bút bi mới tinh, tẩy, bút chì, compa, thước kẻ. Tôi cầm hai cái bút cho hai anh em, đúng lúc ấy thì giám thị bắt đầu gọi vào phòng. Chỉ kịp trả hộp, cảm ơn rồi rít, hai anh em phải vội vàng trình thẻ dự thi rồi vào phòng. May thay, hai đứa được ngồi gần nhau, chỉ riêng điều đó cũng đã làm cho bớt "sợ" rồi. Cô giám thị gọi tiếp:

- Lê Thanh Hiền. Số báo

vào vào trên mặt số càng làm tôi run lên, mồ hôi vã ra, tim đập thình thịch... Phải cầu cứu thằng em thôi. Quyết định ấy quả là chẳng sáng suốt chút nào, nhưng lúc ấy đầu óc tôi đã đi du quay rồi. Tôi ném một viên giấy vào nó. Nó quay lại, khẽ lắc lư. Tôi chẳng hiểu ra sao, chỉ biết còn có 20 phút nữa, nên cuống quýt cả lên... Bỗng một viên giấy bay vèo ra từ chỗ nó, nhưng có lẽ vì vội và sợ nên ném chệch sang chỗ Hiền. Bây giờ tôi mới để ý: Chùng như cô bé cũng không làm được phần này. Tôi chợt nghĩ... Nhưng tôi đã làm. Cô bé hơi cúi xuống, nhặt viên giấy lên, nhún vai - theo tôi, cái nhún vai này đầy khinh bỉ - rồi nhẹ nhàng đặt trước mặt tôi. Vừa bàng hoàng, vừa tự ái, tôi không nhìn viên giấy, xé nhỏ ra. Hiền hơi ngẩng khỏi trang giấy, đôi mắt đen ngắc nhiên nhìn tôi. Biết rằng lúc ấy đã xé bỏ "phao cứu mạng", nhưng tôi sẵn sàng đối tất cả lấy ánh mắt ngắc nhiên ấy, chuộc lại hành động thiếu suy nghĩ vừa rồi.

Tôi nghĩ lại: "Mình làm cẩn thận phần trên, phần đảo quỹ tích cùng lắm chỉ 1 điểm thôi". Thế là tôi bình tĩnh, soát lại bài thật kỹ. Còn 15 phút nữa. Nộp bài xong, tôi hỏi em tôi:

- Làm trọn vẹn chứ hả?

Nó tròn mắt:

- Thế anh không đọc à?

- Thế mày viết gì?

- Em viết: "Em cũng không làm được phần ấy".

...Hai môn tiếp theo chúng tôi làm bài rất nghiêm túc và khả quan. Chà biết vì bị trông thi chặt hay vì sự có mặt của Hiền nên cả phòng thi nói chung và hai anh em tôi nói riêng đều rất cố gắng, tự tin. Tôi cứ ân hận mãi, giá lúc ấy mình đừng có cuống lên thì...

Ngập ngừng mãi, chúng tôi mới quyết định đưa địa chỉ cho Hiền nhờ xem điểm giúp. Trong không khí ồn ào sau khi thi, chúng tôi chia tay nhau...

...Nắng hè vàng mượt trải trên sân nhà. Làn gió đồng quê mang theo những sợi tơ mơ hồ giăng đâu đây. Không biết có phải các sĩ tử sau khi thi đều... dờ chừng mơ mộng như tôi không nhỉ? Ngờ ngẩn thật! Tôi lập tức tự mắng mình.

Thấp thỏm, hy vọng, mong chờ...

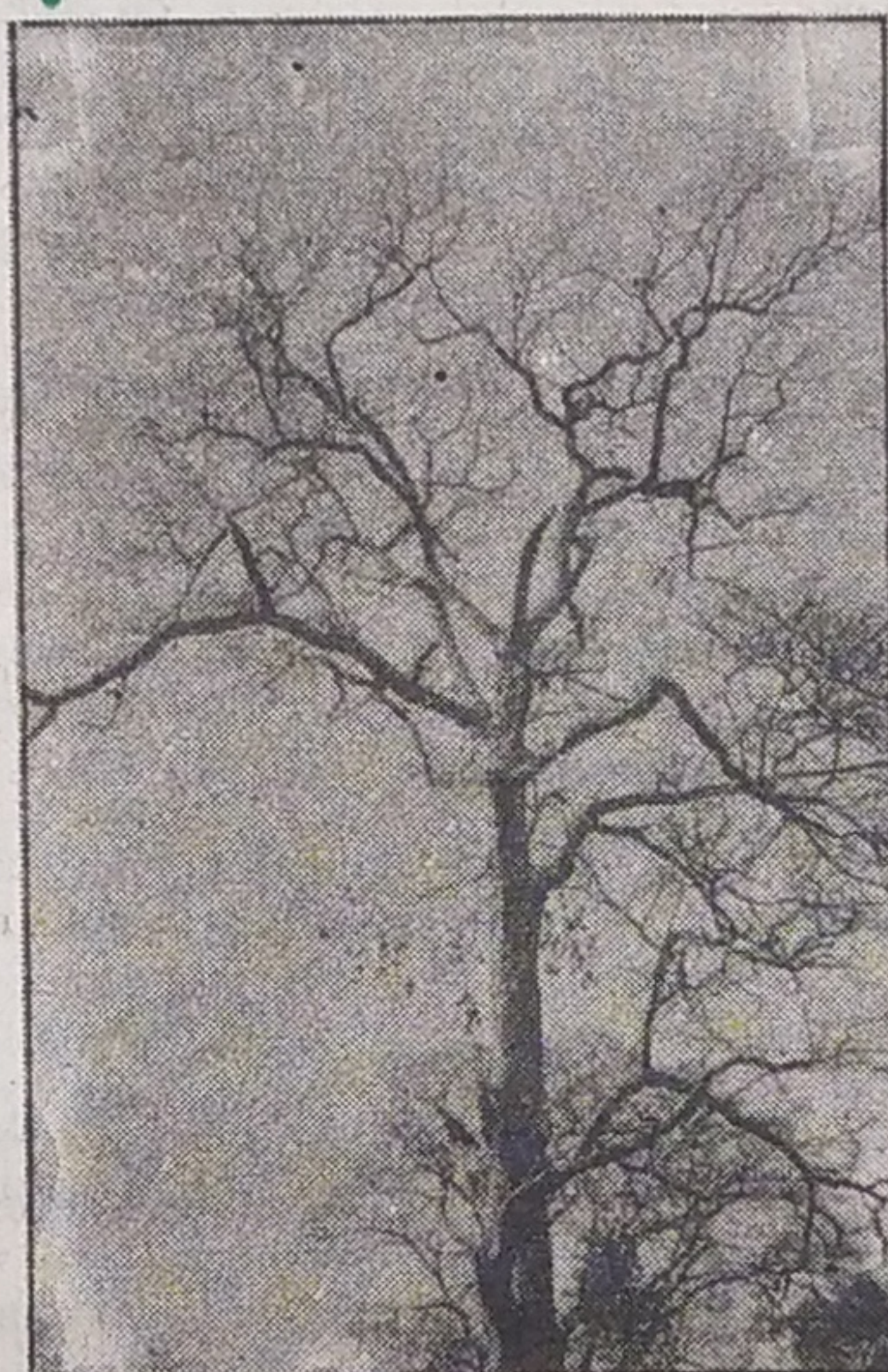
N.K.A

(SV năm thứ nhất
khoa Luật K37, ĐHTH Hà Nội)

CỤ TAM NGUYÊN YÊN ĐỒ CHƯA VUI

Ảnh : HOÀI LINH

- Con đã đọc "Ba thời điểm thơ thu Nguyên Khuyến" đăng trên Hoa Học Trò số 21 chưa?

- Con đọc rồi! Chị Bích Nguyệt rất yêu thơ thu và đã có những phát hiện mới về thơ thu của cụ.

- Thực tình là những nhận xét ấy có phần đúng. Nhưng ta buồn khi đọc đoạn: "Ba bài thơ thu, ba cảnh thu: Thu vịnh - cảnh cuối thu, Thu điệu - cảnh giữa thu và Thu âm - cảnh vào thu".

- Sao lại như thế ạ! Con nghe chị ấy dẫn dắt vấn đề cũng có lý lắm!

- Không đâu con ạ! Phân tích thơ như vậy chính là duy ý chí, là áp đặt, là gài vào hình tượng thơ những ý tưởng mà vốn tự thân nó không có. Ta làm thơ không vì mục đích tả thực cảnh thu. Bút pháp của thơ ta không phải là bút pháp hiện thực mà là bút pháp ước lệ. Thơ ta và thơ nhiều thi nhân thời của ta được diễn tả một cách sáng tạo theo khuôn mẫu cố sẵn của thơ Đường, thơ Tống. Vì vậy cảnh thu trong thơ Việt Nam có sắc màu Việt Nam và cũng có sắc màu phương Bắc (sau này nữa là phương Tây). Thu Việt Nam làm gì có cảnh:

Những luồng run rẩy rung rinh lá
Đôi nhánh khô gầy sương mỏng manh
(Xuân Diệu)

Căn cứ vào làn gió "hắt hiu", căn cứ vào cái "se lạnh" của chú thích sách giáo khoa Văn 11 mà nói: "Thu vịnh là cảnh cuối thu, bắt đầu chuyển sang mùa đông" thì có lẽ là có phần chủ quan. Sao không căn cứ vào chú thích (2) "căn trúc": *Mùa hè măng mọc, sang thu thân măng đã thành thân tre, có hình dáng hơi cong như cần câu và lá còn thưa thưa để khẳng định "Thu vịnh" là cảnh vào thu. Và lại "gió hắt hiu" là gió mát, lúc có, lúc không, chứ đâu phải là đã se lạnh, đã sang đông. Và hơn một lần, Hữu Thịnh*

đã nhận ra sự đổi thay của đất trời sang thu bằng hương ổi "phả vào trong gió se" đó sao? Vì thế chẳng nên căn cứ vào "gió hắt hiu" vào cái "se lạnh" để nói đó là cảnh cuối thu.

- Nếu vậy nên hiểu thế nào cho đúng ạ?

- Ta có ba bài thơ thu - ba bài nói về ba thú vui thanh tao của kẻ sĩ ngày xưa. Làm thơ, câu cá, uống rượu giữa trời đất quê hương là ba thú vui của ta. Ta không có ý định tả cảnh thực mùa thu ở từng thời điểm. Nhìn cả ba bài cũng vậy, mà nhìn riêng từng bài cũng thế. Đó là màu sắc thu ở tất cả mọi thời điểm trong ngày (sáng, trưa, chiều, tối). Đó là cái chất thu tinh túy của trời đất quê hương, trời thu xanh, sương thu mỏng, gió thu nhẹ, trăng thu đẹp, nước thu trong... Đó là mùa thu dưới con mắt thi nhân - người uống rượu - người câu cá. Vừa "dăm ba chén đã say nhè", nên ta nhìn thấy cảnh thu - nhà: lẻ tẻ, dóm: lập lờ, bóng trăng: loe, khói: phất phơ... còn "nói đến dóm dóm, trăng loe là cảnh hè", đó là sự áp đặt. Mùa hè nóng lắm, ta đâu uống rượu đến "say nhè".

- Lại còn thế nữa cơ ạ.

- Đúng vậy, phân tích thơ ta các con phải đặt nó trong hệ thống thi pháp đương thời. Tôi đang định hỏi cụ dăm ba điều nữa thì:

Gió đâu xịch bức màn mành

Tỉnh ra mới biết rằng mình chiêm bao!

VŨ THU NGUYỆT

(Lớp 9V, PTTH Lam Sơn, Thanh Hóa)

Cây ghi-ta nghiệp dư ĐOẠT GIẢI NHẤT

NGỒI TRƯỚC MẶT TÔI LÀ NGUYỄN TRÍ ĐOÀN, CHÀNG TRAI ĐÃ MANG VINH DỰ VỀ CHO ĐẤT NƯỚC: GIẢI NHẤT "SINGAPORE GUITAR FESTIVAL-92" (HỘI THI GHI-TA XIN-GA-PO 92). ĐOÀN VUI VẺ TIẾP TÔI VỚI NỤ CƯỜI RẠNG RỠ.

* Chào "Cây ghi-ta trẻ tài năng". Chúc mừng sự thành công mới nhất của bạn. Đoàn hãy cho bạn đọc HHT biết thêm về những ngày "chiến đấu" vinh quang trên đất Xin-ga-po.

- Thật ra, nếu gọi là "chiến đấu" (cười) thì mình chỉ "chiến đấu mãnh liệt" ở buổi tối 26-9-1992 tại Cung Hội nghị.

* Các "đối thủ" thế nào?

- Họ ở nhiều nước, nhiều quốc tịch khác nhau. Ba thí sinh còn lại ở vòng chung kết là ba tay ghi-ta chuyên nghiệp đã từng giật giải quốc tế.

* Nhưng cuối cùng thắng lợi thuộc về Nguyễn Trí Đoàn! Giải thưởng

gồm những gì? Đoàn có bất ngờ khi được giải?

- Mình không thấy bất ngờ khi được giải, nhưng lại thấy hạnh phúc ở giây phút đó. Giải thưởng hạng nhất, Đoàn nhận được một Cúp bằng thủy tinh đặc và một đàn ghi-ta trị giá hai nghìn đôla.

* Có điều gì thú vị ở giải này?

- Chánh chủ khảo là người Nhật, trong khi người phát giải và người nhận giải lại là người Việt Nam!

* Đoàn đến với cây ghi-ta từ lúc nào?

- Năm 14 tuổi, có lần đến nhà bạn chơi, Đoàn được nghe nhạc sĩ Dương Kim Dũng đọc tấu ghi-ta. Những âm thanh tuyệt vời đó đã theo chân Đoàn khi rời khỏi nhà bạn. Và mình quyết định xin bố mẹ cho theo học ghi-ta.

* Đoàn đã từng đoạt nhiều giải thưởng ghi-ta?

- Đoàn đoạt giải nhì Hội thi ghi-ta lần thứ nhất (dành cho lứa tuổi từ 15 trở xuống) năm 1984. Trong "Hội thi ghi-ta lần thứ ba" năm 1986 mình đoạt giải nhất. Hai cuộc thi này tổ chức tại Nhà văn hóa Phú Nhuận. Còn ở cuộc thi "Tài năng trẻ ghi-ta toàn quốc năm 1991" Đoàn lại đoạt giải nhất.

* Nghe nói Đoàn đã tốt nghiệp thủ khoa trung cấp ghi-ta ở Nhạc viện TP Hồ Chí Minh. Trước đó, là học sinh giỏi của trường PTTH Lê Hồng Phong. Trong hai năm liền (1986-1987), bạn đã nhận giải nhì học sinh giỏi cấp thành phố môn Anh ngữ. Còn bây giờ?...
- Mình đang theo học đại học Y khoa năm thứ ba.

* Những sở thích của bạn?

- Chơi đàn, đọc sách, luyện ngoại ngữ...

* Nghe nói bạn đã ôn tập văn hóa ngay khi ngồi trên phi cơ sang Xin-ga-po dự Hội thi ghi-ta?

- Vâng, mình cho photocopy bài ôn tập để học ngay trên máy bay, vì thời gian thi học kỳ đã cận bên rồi.

* Sau Hội thi này, Đoàn có mơ ước gì?

- Mình mơ ước trở thành một bác sĩ chơi đàn hay hơn là thành một tay guitarist chuyên nghiệp.

* Xin cảm ơn và chúc Đoàn toại nguyện ước mơ đó.

NGUYỄN HẢI THẢO

(Thực hiện)

Cảm xúc lứa tuổi...

Đêm thu

ÁNH trăng lách qua giàn thiên lý, dừng lại bầu cửa sổ nháy nhót như đùa với nó.
Con bé tật nguyên đưa bàn tay dị dạng ra vớt lấy ánh trăng. Nó ngập ngừng:
- Chị ơi, nhiều nước mắt quá.
- Không phải nước mắt đâu mà là ánh trăng đây, nó lọt qua các kẽ lá mới xuống đây được đây - Tôi giải thích.
- Chị cắt đi cho em một ít để mai em chơi.
Tôi biết người bị bệnh như nó không thể hiểu một cách dễ dàng. Tôi dỗ dành, hy vọng nó sẽ quên trăng đi một chút:
- Ly này, chị em mình đi ngủ đi, hôm nay chị hơi mệt, chị muốn...
Nó ngắt lời tôi:
- Thế chị cắt trăng đi.
- Ừ, thế để chị đưa em vào nhà trước nhé - Tôi vội vã, như sợ nó biết rằng chị nó đang dối nó.
Một nỗi ân hận ngập tràn lòng tôi. Mai tôi trả lời em tôi thế nào đây?
Lời nói dối của tôi có ấn tượng xấu trong nó không?
Ly ơi, em có hiểu cho chị không?

H.S.T

(10Đ, PTH Phả Lại, Hải Hưng)

Chiều trên bản.

ĐÀN trâu khua mõ lộc cóc, thung thình về chuồng. Con nào về nhà con nấy. Khói đã ngồn ngồn trên những mái bếp gianh. Thấp thoáng bóng váy Mèo chạy đi chạy lại, vội vàng, tươi tắn. Đàn gà xô nhau chạy về sân, cục ta cục tác.

Trên những mảnh ruộng bậc thang, bóng áo chàm bỏ cuộc, ngồi ngay bên vệ cỏ, vờ lấy cái điều, khoái trá nhả khói lên trời...

Gió đuổi nhau trong khe núi. Nắng đã tắt, trời se lạnh. Đàng xa kia, chiếc váy Mèo sà xuống cội già gạo bằng sức nước vét gạo đã già xong, đổ thóc mới vào...

Đường làng bỗng rộn rã bởi lớp học đầu thôn tan muộn. Cô giáo tươi cười giữa những đôi mắt ngây thơ, cặp má hồng bầu bĩnh. Bước chân xinh xinh dưới chiếc váy xập xòa, thoăn thoắt, nhí nhảnh. Mấy bóng áo chàm còn chum lại trước khi chia tay, hẹn hò nhau đi săn ngày chủ nhật...

Dải trắng non thướt tha trùm xuống mọi vật. Trong nhà đã vang lên tiếng tre học bài...

MÃ EN HẰNG (Lào Cai)

Những chuyện đò

Kính tặng cô giáo của tôi

... "CÓ chiếc thuyền nằm trên cát mịn
Cố dân trâu trắng lội qua sông"
Tiếng cô tràn qua khung cửa sổ băng khuâng... Đã bao năm rồi, cô vẫn thăm lặng với công việc của mình theo nhịp thở của thời gian? Đây phải chuyện đò nào sang sông cũng xuôi dòng nước? Và trong số chúng tôi, đã có mấy ai trở về bên sông để chỉ một lần thăm lại cô giáo của mình - người lái đò thăm lặng. Chúng tôi - đã mấy ai đếm được có bao vết chân chim hằn trên khóe mắt cô, đã mấy ai hiểu được nỗi lòng của một người suốt đời dạy dỗ những lớp người?... Cuộc sống càng ngày càng khó khăn. Với đồng lương ít ỏi của mình, cô bươn bả lặn lội trọng dòng đời với chiếc bánh đa, những bắp ngô nướng... Trong tôi lại hiện lên hình ảnh cô công lưng đeo chiếc xe thắm màu gì sặc sỡ trong cái rét buốt của mùa đông, cái nắng hanh của mùa hạ để đến với chúng tôi. Còn chúng tôi, chúng tôi đã làm gì để đáp lại tấm lòng bao la đó?

Cô ơi, cô hãy tha lỗi cho chúng em. Những đứa trẻ vô tình đến thế. Có tiếng gió rì rào bên khung cửa sổ. Cô vẫn nhìn theo bóng ai đi dài trên vạt đường nắng...

HOÀNG PHƯƠNG

(11B, PTH Chu Văn An, Hà Nội)

Hoa
sữa

CON đường thân quen mà chợt lạ. Thu về, hoa sữa tỏa hương thơm. Dịu dàng là chỗ che hoa, thân cây vươn thẳng mang đầy mộng mơ. Gió, gió cứ đùa qua kẽ lá, mang hương hoa lan tỏa những con đường. Thoang thoang bên tai hồ kể chuyện, ngày xưa hoa sữa... Hương thơm ngọt ngào lưu luyến mãi bước chân, sao bỗng thấy tìm mình thơ trẻ quá, hoa ơi!

Thời gian trôi chẳng dừng lại bao giờ, thu chợt đến, rồi sẽ lại chợt đi, con đường nhỏ bỗng lạnh buồn thiếu vắng... một nét riêng.

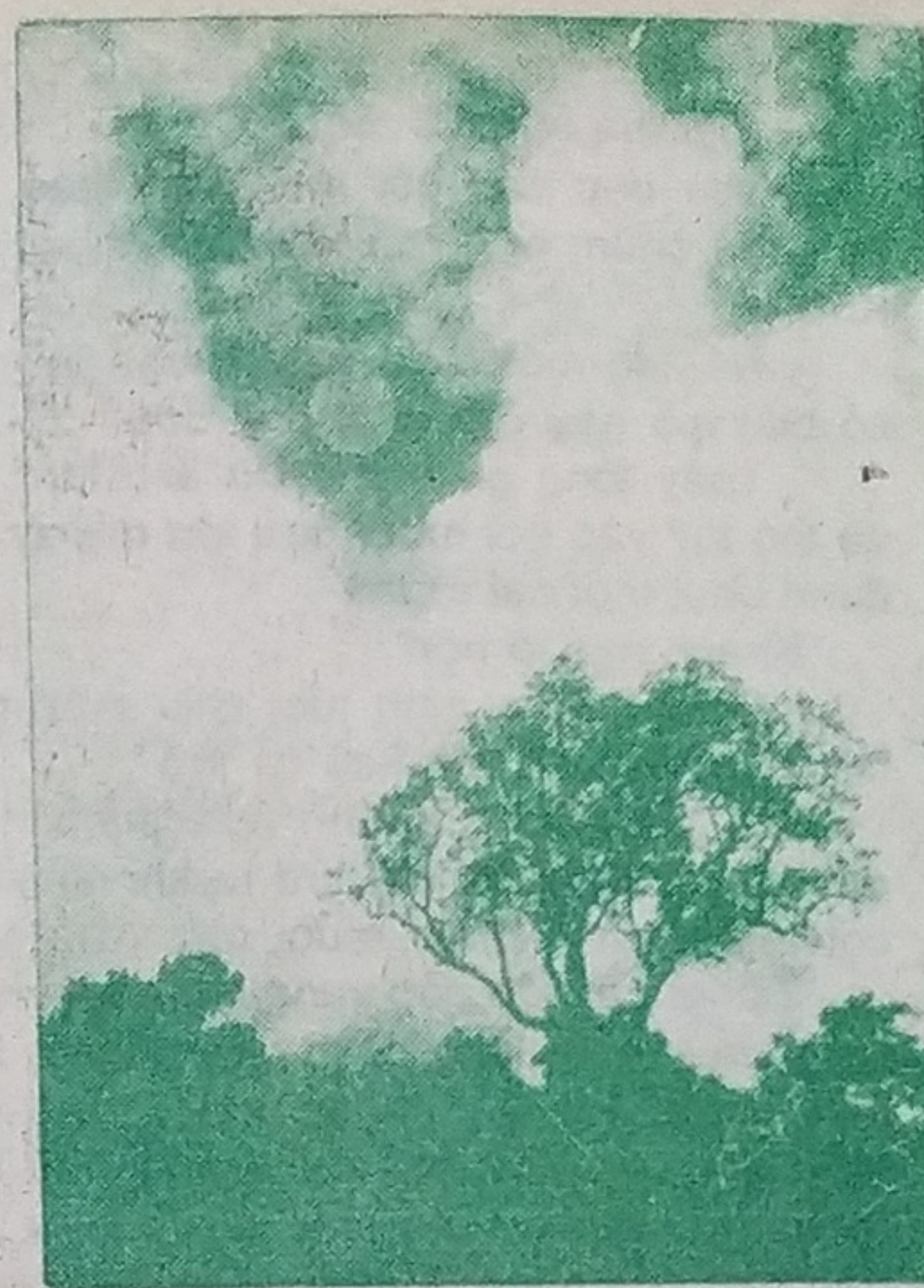
Giữa nhịp sống ào ào, cuộn chảy, qua phố nhỏ trời đông se sắt, có người cố tìm mãi một thoáng hoa băng khuâng... Ai cũng có một góc dù nhỏ thôi, rất nhỏ, ấp ủ hương sữa nồng nàn sưởi ấm trái tim.

LƯU LAN HƯƠNG

(Khoa Văn, ĐHTH Hà Nội)

Ảnh : NGUYỄN LONG

Ảnh : VÂN AN

Ánh trăng

ĐÊM giữa tháng, làng xóm ngập tràn ánh trăng. Ngoài đường người đi chơi trăng nhộn nhịp. Những tường vôi trắng xóa được ánh trăng tô điểm thành màu xanh nhạt như ánh điện đèn ống.

Từ trong bóng tối, các chú đom đóm lướt ngang lướt dọc như đường kim khâu trên mảnh vải, lúc ẩn, lúc hiện. Trong vườn, những tàu lá chuối hoan hỉ đón trăng. Ánh trăng rắc trên tàu lá óng ánh như những giọt thủy ngân ai vừa rải xuống. Gió đánh du mấy cành tre mềm mại. Lúc này ngoài sân đình trẻ con chơi rất vui.

Chỗ này mấy đứa con gái nhảy dây. Những chiếc dây vun vút quật đen đét xuống sân gạch, tường chừng đau lắm. Đàng kia mấy đứa con trai chơi kéo co. Hai bên choãi chân, uốn ngực giằng nhau. Bỗng tiếng cười nổi lên và có tiếng hét to:

- Quân ta thắng rồi!

Ánh trăng lấp lánh dưới mặt sông như ánh bạc. Bóng những chiếc thuyền từ từ trôi trên mặt sông. Mãi chèo đập nước hắt tung những chuỗi hạt trăng lỏng lánh. Chiếc cầu sắt nhỏ nhỏ in hình duyên dáng xuống dòng sông. Mặt sông phẳng lặng phản chiếu bầu trời trong vắt như khối thủy tinh rỗng.

Mặt trăng như nong thóc đầy, vàng chóa đặt trên bầu trời trong xanh.

Nhìn ánh trăng sáng tỏ, em như thăm hỏi: Trăng ơi, có nơi nào ánh trăng đẹp như ở quê hương đất nước em không?...

NGUYỄN MINH THUY

(Lớp 10 văn, trường PTH chuyên TX. Thái Bình)

TIẾNG trống vào lớp đã được năm phút mà bàn trên cũng không đưa nào chịu dọn các gói me, cam thảo, gói muối và chùm me chín. Có tiếng nhắc của Khánh:

- Nè, xin mời "các cụ" cất cho tôi nhờ, có biết giờ này của ai không đó?

- Thầy tổng giám thị chờ ai. Thục đáp và thò tay vào gói muối đưa lên miệng mút đánh chụt một cái rõ to.

Khánh ngó lơ nói:

- Bị phạt làm cảm tức, chịu một mình thôi đó, đừng có mà kéo cả lớp.

Nói vậy nhưng Khánh nghĩ thầm: "Khó mà giữ được nước bọt tứa ra khi nhìn bọn con gái ăn me chấm muối ớt".

Tiếng giầy lớp cộp vang lên ngoài hành lang, cả lớp im lặng. Đến cửa phòng, thầy giáo dừng lại, tay chống nạnh, đưa mắt nhìn qua cặp kính trẻ xuống mũi một lượt toàn lớp. Bước thêm hai bước nữa đến gần bàn của mình, thầy lại đảo mắt cả lớp lần nữa. Tất cả đứng dậy chào thầy, không có tiếng động... Nhưng rồi có tiếng sột soạt của bao ni-lông và tiếng lộp cộp nhỏ. Bốn bàn tay của bốn cô bé ngồi bàn trên thò lên mặt bàn nhẹ nhẹ kéo các thứ bày lúc này bỏ xuống học bàn. Cặp mắt kính cận của thầy lồi lên rồi dừng lại ở đó. Im lặng chờ đợi. Khánh nhủ thầm: "Kiểu ni đi lượm giấy toàn sân trường là cái chắc, "mấy bà" ni lại giở trò rồi".

Có tiếng cười rất nhỏ, trong trẻo của đứa con gái nào đó. Lại có tiếng cười khúc khích tiếp, tiếp... Oanh đưa tay khều Hồng, thì thầm:

- Ê! Nhìn trái khế ở cổ thầy kia, nó chạy chạy...

Tiếng cười lan dần, nhẹ nhưng vang.

- Ai cười? Tại sao cười? Cười gì?

Tiếng thầy giám thị làm yên lặng một lát rồi có tiếng kéo lê của dép, guốc... Cả lớp vẫn yên lặng đứng yên.

Bao miệng nhất vẫn là Quỳnh Chiêu:

- Thưa thầy, thầy bắt tụi em đứng lâu mỗi sáng quá thầy ơi.

- Phạt!

- Thưa thầy, phạt gì ạ?

- Cười khi thầy tôi vào.

Vẫn giọng Chiêu:

- Thưa thầy đâu có ạ.

- Hừ, giỏi chối lăm. Lớp này quá lăm! Lớp trưởng đâu?

Khánh lên tiếng:

- Thưa thầy, dạ em!

Thầy nhìn Khánh với cặp mắt chiếu qua mặt kính:

- Có cười khi thấy tôi vào không?

- Dạ thưa thầy, có cười, nhưng mới cười đây, chứ không phải cười khi thầy bước vào đâu ạ.

Lại có tiếng cười khúc khích.

- Tại sao cười?

- Dạ em không biết.

- Không biết sao cười?

Chẳng lẽ nói ra cái chuyện đáng cười? Khánh nhìn lên mấy con nhỏ bàn đầu chờ đợi. Bất gặp cái nháy mắt của Chung và Chiêu, Khánh đành ấp úng.

- Dạ... Em cười theo các bạn.

Cả lớp cười ồ.

- Hừ, lớp trưởng mà không làm gương. Vừa nói thầy vừa quay lại ghé định ngồi xuống liền bị hắt xì hơi, người rất dị ứng với cái mùi ấy, mùi bột kết. Thầy đã từng tuyên bố rằng vợ mình không được gọi

đầu bằng bột kết cơ mà. Nhìn thật kỹ, thầy phát hiện ở ghế có một ít chất bột bột kết. Thầy hắt xì liên tục mấy cái rồi quay ra giữa lớp hét:

- Sáng nay tổ nào trực?

Khánh đứng dậy trả lời:

- Dạ tổ ba.

- Tổ ba đâu? Bước ra, lẹ lên!

Tám học sinh bước ra, trong đó có bốn con bé ngồi bàn đầu. Thầy à lên một tiếng và nghĩ ngay đến những trái me lúc nãy. Nghĩ đến trái me thì cũng là lúc trái... khế của thầy lại bắt đầu hoạt động.

- Sao không trực lớp?

Băng Tâm, nhóm trưởng thưa:

- Dạ thưa thầy, tụi em có trực đang hoảng. Chính em xuống phòng lao công ký mượn chổi và vải lau ạ. Em nói thật,

- Để thầy phạt bọn em.
Thầy nhìn xuống và hỏi cả lớp:
- Em nào chơi kỳ vậy. Nhận đi, tôi tha. Không thì bị phạt cả lớp.
Cả lớp nhao nhao:
- Chơi gì vậy thầy? Chơi gì vậy thầy?

- Bột bột kết chớ gì?

Không nhìn được, cả lớp cười ầm.

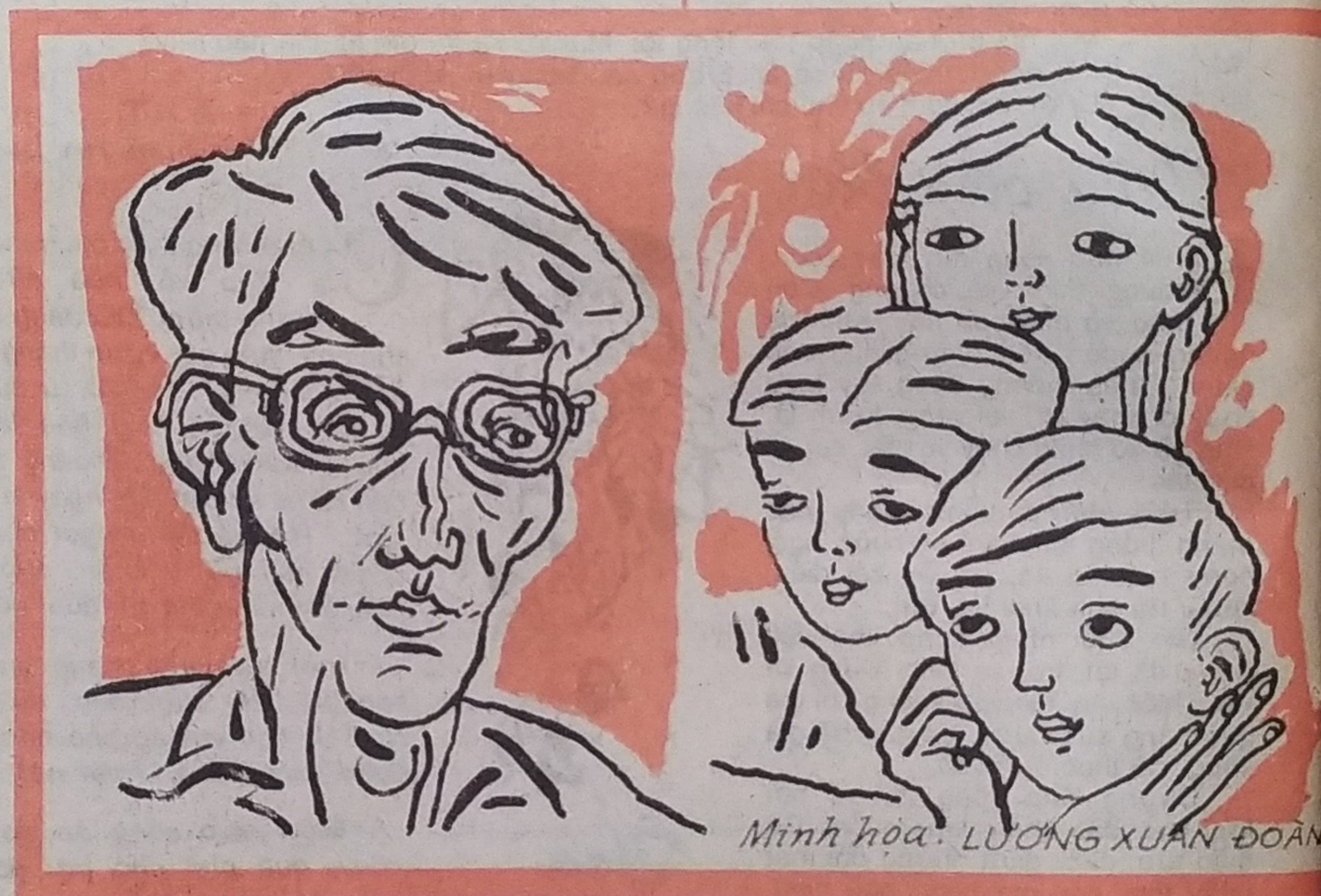
- Cả lớp sẽ bị phạt. Thầy tức giận phán một câu rồi bỏ đi về phía văn phòng.

Khánh tuyên bố:

- Sương chưa, chừ thì để cho mấy bà thêm chua sáng mắt đã bảo mà không nghe, kéo cả lũ, tức ghê!

Chiều trốn mắt:

- Được nghỉ hai giờ sương rơn còn

...THỨ BA HỌC TRÒ

Truyện ngắn của ME GIÓT

thầy cứ xuống xem sổ ký mượn là biết a.

- Sao bàn ghế của thầy không lau?

- Dạ có lau ạ.

- Lại nhìn xem bột gì ở ghế kia?

Băng Tâm giả bộ ngỡ ngàng:

- Bột gì ạ?

- Em xem khác biết, sao lại hỏi tôi?

Có tiếng cười rúc rích, lúc này cả lớp có vẻ nhếch nhác, không còn nghiêm túc như lúc nãy.

Băng Tâm lên tiếng:

- Lạ quá! Em đã lau sạch trơn rồi, sao lại có bột gì kỳ cục vậy? Chắc bạn nào phá tụi em đó thầy.

Giọng nói của Băng Tâm nhẹ, vẻ mặt hiền hiền, làm thầy tin tưởng vô tội vạ. Thầy hỏi:

- Sao lại phá bọn em mà bỏ vào ghế thầy?

lo nổi gì các cụ?

Tiếng của Băng Tâm hết sức nhỏ nhẹ:

- Chắc bị nhiều lần nên thầy chú ý, chớ không thì đồ thoát. Cả lớp lại một trận cười.

Đức mập ngẩn tò te rồi hỏi oang oang:

- Khoan, khoan, để tui hỏi, hỏi này các cụ cười chi rứa?

Oanh nguyệt Đức một cái rõ dại, nói:

- Anh Đức nhà ta chỉ phát triển cái bụng mà không chịu phát triển ở cái đầu. Hỏi thế cũng hỏi. Cái lớp ni rằng mà lăm tên khờ khạo thế không biết.

- "Em khờ khạo quá, ngu ngơ quá. Chỉ biết ăn thôi chẳng biết gì..."

Tương khều phụ họa theo lời Oanh mấy câu thơ chọc tức, rồi nói tiếp:

- Bốn cô khỉ kia ăn me, giả bộ không

cất kíp, để cho thầy thấy rồi mới cất, làm trái khế ở cổ thầy hoạt động liên tục mình cố nhịn cười nhưng nghe bà Hồng rúc rích ở bàn trên, thế là mình bung liên, nín chỉ nói.

Bác cai trường bước vào lớp nói:

- Mời anh lớp trưởng lên văn phòng.

Khánh nhìn tụi bạn rồi theo bác cai bước ra. Cả lớp ngồi kháo nhau chờ Khánh về.

Lúc sau Khánh bước vào, cả bọn nhao lên:

- Sao Khánh? Sao mày?

- Không sao hết. Đi làm nhiệm vụ cho rồi, lẹ lên, thầy hiệu trưởng bảo đây là hình phạt nhẹ, còn tái diễn sẽ bị cấm túc thật sự dưới đây nhà kia.

Vừa nói, Khánh vừa chỉ xuống khu vệ sinh của trường.

Nãy giờ Tú Chung ngồi im không nói gì, lơ đãng nhìn ra ngoài. Nghe Khánh hỏi, Chung đưa tay ngoắc Khánh lại. Nói thầm gì đó không rõ, nhưng cả lớp thấy Khánh cười, dứ dứ ngón tay cái ra:

- Nhất, nhất... "Con nai vàng ngơ ngác...". Cứ yên trí!

Lại một trò gì nữa đây?

Khánh tuyên bố cùng cả lớp, giọng tếu tếu:

- Chia hai sân trường, phía bên trái là tổ một tổ hai, dãy bên phải là tổ ba và bốn. Tổ một và hai có nhiệm vụ nhỏ sạch cỏ, tổ ba bốn lượm rác. Nhiệm vụ tổ nào tổ ấy làm, rõ chưa. Cố gắng làm cho tốt để được nêu gương vào sáng thứ hai đó các bạn...

Gần hai giờ phạt đã xong. Khánh báo với thầy tổng giám thị rồi về lớp tập trung giữa sân để thầy kiểm tra.

Thầy bước ra khỏi văn phòng, tiếng giày cộp cộp vang lên trên hành lang. Hai tay chấp ra sau, gọng kính trễ xuống, thầy nhìn khắp sân trường. Như không tin vào mắt mình, thầy đẩy kính lên, nhìn lại một lần nữa.

- Ai chỉ cho các em làm thế này?

Cả lớp sững sốt, trừ hai tên. Học sinh nhao nhao lên:

- Chính thầy bảo! Thầy phạt lớp em kia mà.

- Không! Tôi hỏi là ai bảo các em làm một bên cỏ còn và rác hết, một bên rác còn mà cỏ hết? Nhìn sân trường lớn chớm thế à?

Cả lớp giờ mới để ý, chúng nhìn lại sân trường, buồn cười thật. Những trận cười nổi lên không nhịn được.

Tú Chung lần này mới ra mặt. Cô bước đến cạnh ông, vòng tay lại và ngược cặp mắt ngơ ngác lên nhìn, rồi nhỏ nhẹ thưa:

- Thưa thầy, tha lỗi cho tụi em. Tại lúc nãy nghe thầy bảo: Chia đôi lớp ra, một nửa lượm rác, một nửa nhổ cỏ, chúng em làm đúng theo lệnh thầy chứ có dám làm sai đâu ạ! Thưa thầy, đã không học được giờ thầy lại còn bị phạt nữa, tụi em biết lỗi rồi thầy ơi!

Chung nhìn xuống, liếc mấy đứa bạn đang bùm miệng cười. Chung nháy mắt mấy cái ra hiệu, rồi nhìn lên thầy, thực nói nhỏ với Chiêu: "Con nai vàng trở lại thì khỏi chê, nhìn gương mặt nó thế, chẳng ai ghét được".

Thầy tổng giám thị tức lắm. Biết là lớp này cứng đầu không muốn học giờ của mình, nhưng làm sao bắt bẻ được. Bọn nó cũng thông minh ra phết. Ông hừ một tiếng, định nói gì đó với lớp, bỗng tiếng trống hết hai giờ vang lên. Các thầy, giáo ra khỏi phòng và đi về phía lớp đang tập trung.

Thầy lớp mình đang đứng ngoài sân và nét mặt bức tức của thầy tổng giám thị, thầy Văn ngạc nhiên đưa mắt như muốn hỏi.

Nhìn thầy tổng giám thị chỉ trỏ phân bua, các thầy cô giáo đứng lại nghe và đưa mắt nhìn ra sân, họ không giấu được nụ cười, rồi đi nhanh về phía văn phòng.

..

Cả lớp im lặng chờ đợi sự khiển trách của thầy Văn chủ nhiệm. Anh khoát tay cho học sinh ngồi xuống. Tuyệt nhiên không một tiếng động ngoài tiếng reo của lá phượng, tiếng chim ngoài cửa sổ, tiếng con tò vò vo ve ngâm cục bùn đang xây tổ trên trần lớp học. Tiếng nói ầm, âm tiết nhẹ mà sắc vang lên:

- Tuổi học trò làm sao tránh khỏi những nghịch ngợm, thầy chẳng bao giờ cấm các em điều đó. Khi đã thành thầy, thầy cũng đã từng là trò, thầy hiểu các em, nhưng thầy khuyên các em một điều là, mọi sự phải ở mức độ nào đó cho phép, nghịch ngợm đôi chút nhưng đừng quá lố, đừng để mất đi nhân cách học trò. Thầy không bằng lòng ở chỗ là các em chơi bột bô kết ấy. Sẽ thế nào nếu chính ta ngồi vào đó? (Có tiếng cười nào đó vang lên đơn độc rồi rút hút vào yên lặng). Những cặp mắt trộm liếc nhau. Im lặng và biết lỗi.

Bỗng Tú Chung đứng dậy:

- Thưa thầy, em thay mặt cho cả lớp xin lỗi thầy vì đã làm thầy buồn. Em xin hứa... nhưng...

Cô đáp ứng, đôi mắt mở lớn nhìn thầy, chờ đợi thầy cho phép nói tiếp.

Thầy Văn nhìn đôi mắt có màu xanh biếc mệnh mông của bầu trời, gật đầu:

- Em cứ nói, chúng ta phải cởi mở.

- Thầy tổng giám thị lúc nào cũng nặng lời với bọn em. Giờ dạy của thầy (Có tiếng cướp lời Chung). Dạy thì không hay mà hay chê bai người khác dốt, nên chúng em đùa một chút thôi.

- Xin thầy tha lỗi cho chúng em - tiếng của Chiêu vang lên.

- Chúng em không bao giờ dám đùa nữa đâu ạ.

Thầy Văn im lặng. Anh nghĩ: "Học sinh 11 đầu phải còn con nít. Mà dù cho là còn nhỏ, thì sự nhận xét của học sinh bao giờ cũng tinh tế, khó mà phủ nhận khi đó là sự thật..."

- Thôi được rồi, chúng ta học đã, để mất thì giờ vào những việc không đâu. Vừa nói thầy vừa ghi đề bài lên bảng...

M.G

(10/5 PTH Hoàng Hoa Thám, Đà Nẵng)

CHÙM THƠ CỦA THẦY CÔ

HOÀI AN

(PTCS Đống Đa, Hà Nội)

Một thời

Thân yêu tặng những cô bé 9!

Một thời làm tuổi ô mai

Một thời tới lớp nơ cài tóc buông

Một thời biết mấy yêu thương

Một thời áo trắng nắng trường thướt tha

TRÚC THANH

Ngày đầu áo trắng

Tặng các em nữ sinh lần đầu
mặc đồng phục áo dài
trắng đến trường

Ngày nào bịn rịn chia tay

Xanh chùm lá phượng đã ngày gặp nhau

Mùa hè mong nhớ qua mau

Tự trường, tìm chẳng thấy màu áo "ai"

Thướt tha tà áo bay dài

Sân trường trắng muốt vườn nhài trở
bông

Ngỡ ngàng buổi mới, bạn đông.

- Lớp mình?

- Ô, ngỡ như...

- Không

- Lớp mình...

MINH CHÂU

(PTCS cấp II Thành Công,
Ba Đình, Hà Nội)

Thoảng băng khuâng

Tôi về đây thăm lại trường xưa

Im lặng quá, chỉ gió đùa khe khẽ

Tôi chạnh lòng, kỷ niệm ơi ngày xưa còn
bé

Lớp học buồn, ô cửa vẫn nằm kia

Vẫn vẹn nguyên hàng cây nhòa khung cửa

Chỉ bè bạn - là xa rồi tất cả

Nẻo đường đời có đang rộng đón bạn tôi?

Chiếc lá nào rơi ngậm ngùi trong mưa

Tôi nhặt vội tìm chút gì vương lại

Tôi muốn tìm mình - cái thuở xa rồi...

xa mãi mãi

Cái thuở học trò - bím tóc tết đôi

Bè bạn, bạn bè ơi thương quá đôi đi thôi

Sân trường vắng - mỗi khi phượng nở

Có nắng vàng, cùng với tôi

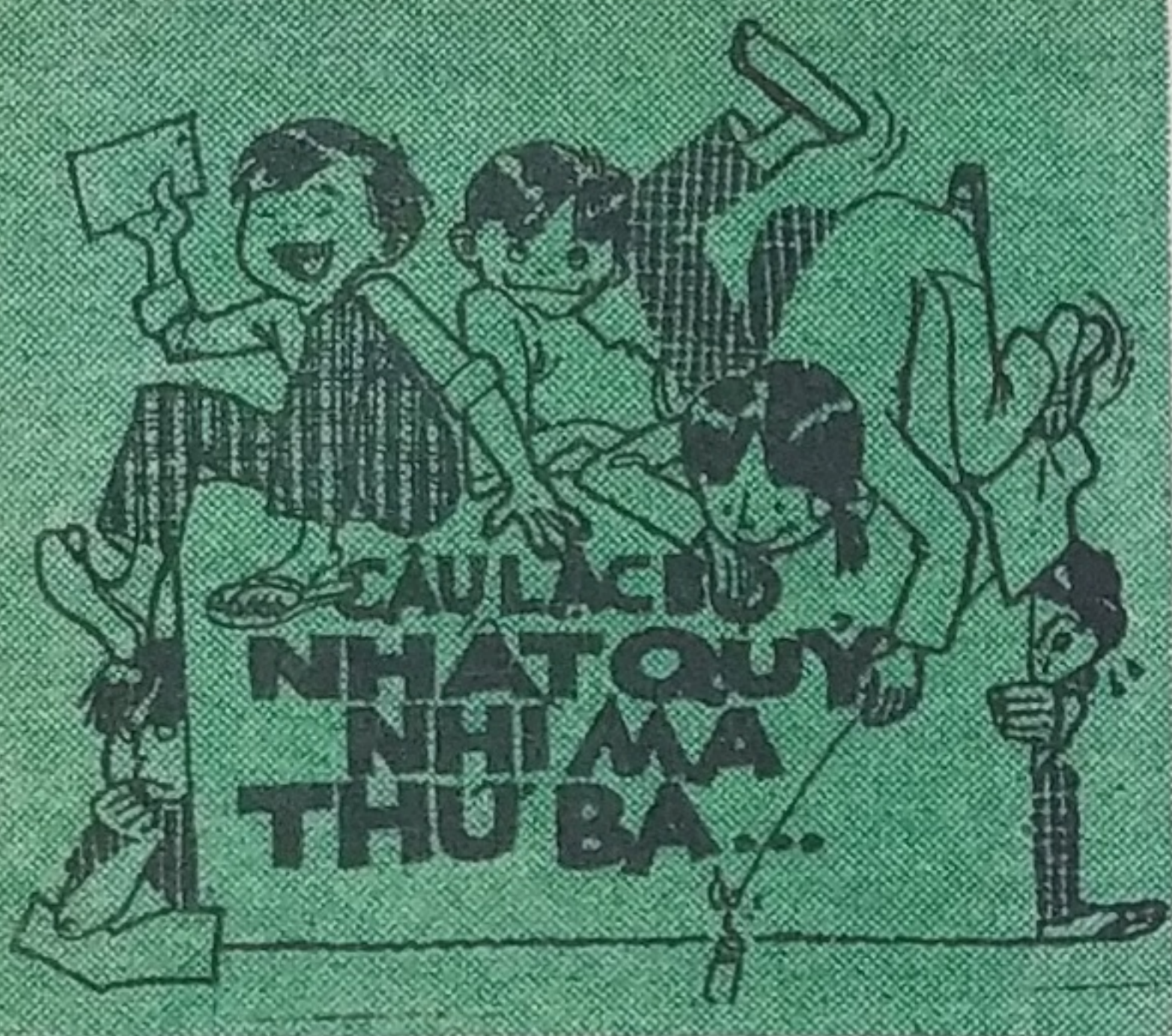
một chút buồn

một chút nhớ

Một thoáng nao lòng

mùa hạ buổi trưa nay...

Xương họa

HHT số đặc biệt (22) đăng bài Thơ mời họa của bạn Hoa Xương Rồng. Bài xương tuy đơn giản nhưng hóc: bốn câu thơ có đến bốn cặp từ đồng âm chơi chữ. Phân nhiều các bài họa không đạt. Bạn Nguyễn Đình Hiệu, PTTH Nguyễn Đức Cảnh, Thái Bình có bài họa đạt nhưng lại nhớ nhầm nghĩa Hán Việt của chữ *tương*, vì vậy mà hóa thành... không đạt. Dưới đây là ba bài có dạng "đối" nhiều hơn là "họa".

1- Thơ chẳng đề đầu đề
Thách nhau quả hiệu quả
Đất tốt giống xương
rồng

Khó nở hoa văn hoa
THU HIỀN
(12 chuyên Pháp, Quốc
học Huế)

2- Đến Đà Lạt không lạt
(nhạt)
Thành phố Hoa đầy hoa
Những nụ cười chưa
cười

Ai chưa quen sẽ quen.

LÊ CAO TÁNH
(Văn K16, ĐHTH Đà Lạt)

3- "Áo dài" đá bóng đá
Xếp dép thành khung thành
Đá toàn chân chọi chân
Ngã, "hôn"... có sân cỏ.

QUẬY
(10A PTTH Chu Văn An, Hà

Nội)

TIỂU LÂM TÂN THỜI

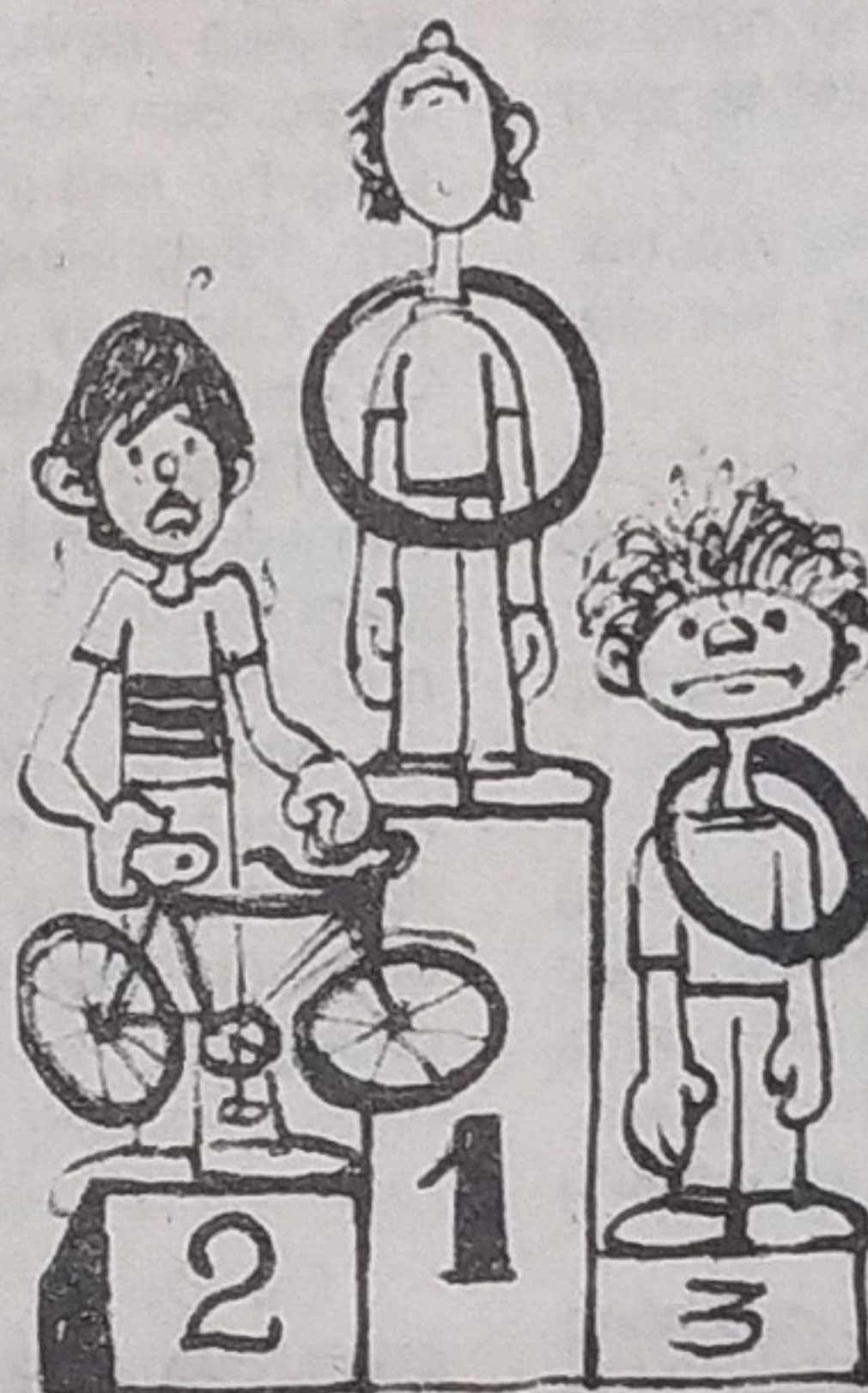
AI LƯỜI NHẤT

NHÂN một hôm rồi việc, bộ ba Hùng, Hải, Huy ngồi tán chuyện. Hùng lên tiếng:

- Chúng ta bây giờ mỗi thằng phải kể một câu chuyện ngắn với chủ đề "lười". Tớ khởi xướng, vậy xin kể trước. Hôm thứ ba tháng trước, tớ chuẩn bị đi học thì thấy cái xe bị xịt lốp, tớ thà rằng không đi học còn hơn là phải bơm xe.

Hải thấy vậy lên tiếng:

- Thế vẫn chưa phải là

lười, hãy nghe câu chuyện của tớ đây. Giờ kiểm tra văn thứ sáu tuần vừa rồi, tớ bị quên bút ở nhà. Thế là thà bị ăn con zê-rô còn hơn là phải đi mượn bút kẻ khác.

Huy khịt khịt mũi tiếp luôn:

- Vẫn chưa có gì gọi là lười cả. Tớ mới là kẻ lười nhất đây, các cậu còn nhớ hôm kiểm tra học kỳ chứ. Hôm ấy, mấy bài toán cô giáo cho khó quá, tớ nghĩ mãi không ra. Thằng Dũng ngồi bên đã làm xong nhưng mình thà không làm còn hơn là phải ghé mắt nhìn sang bài nó.

Thật tuyệt vời! Theo bạn "cao thủ" nào xứng giải nhất?

ĐỖ HOÀNG DƯƠNG
(PTTH Nguyễn Bình Khiêm
Hải Phòng)

ĐỐI ĐÁP TRONG GIỜ THI... TOÁN

TRONG giờ thi toán (cuối năm) của lớp 12H, một bạn gái không làm được bài, đã cất tiếng nhờ một bạn trai (ngồi cạnh):

- Anh ơi, anh hãy "thương" em!

Bài thi không có anh "kèm" không xong.

- Thương em, anh để trong lòng

Bài thi em phải tự công em làm.

- Điểm cao, ai chẳng muốn ham

Học bài chưa thuộc, em làm sao đây!?

- Có quả, tất phải trồng cây

"Ngày xưa" không học, "ngày nay" "đúp" liền.

NGUYỄN ĐÌNH VIỆT

(103/9 Trần Phú, Hải Phòng)

TRONG GIỜ VĂN

GIÁO viên giảng bài "Thăng Bờm" rồi đặt câu hỏi:

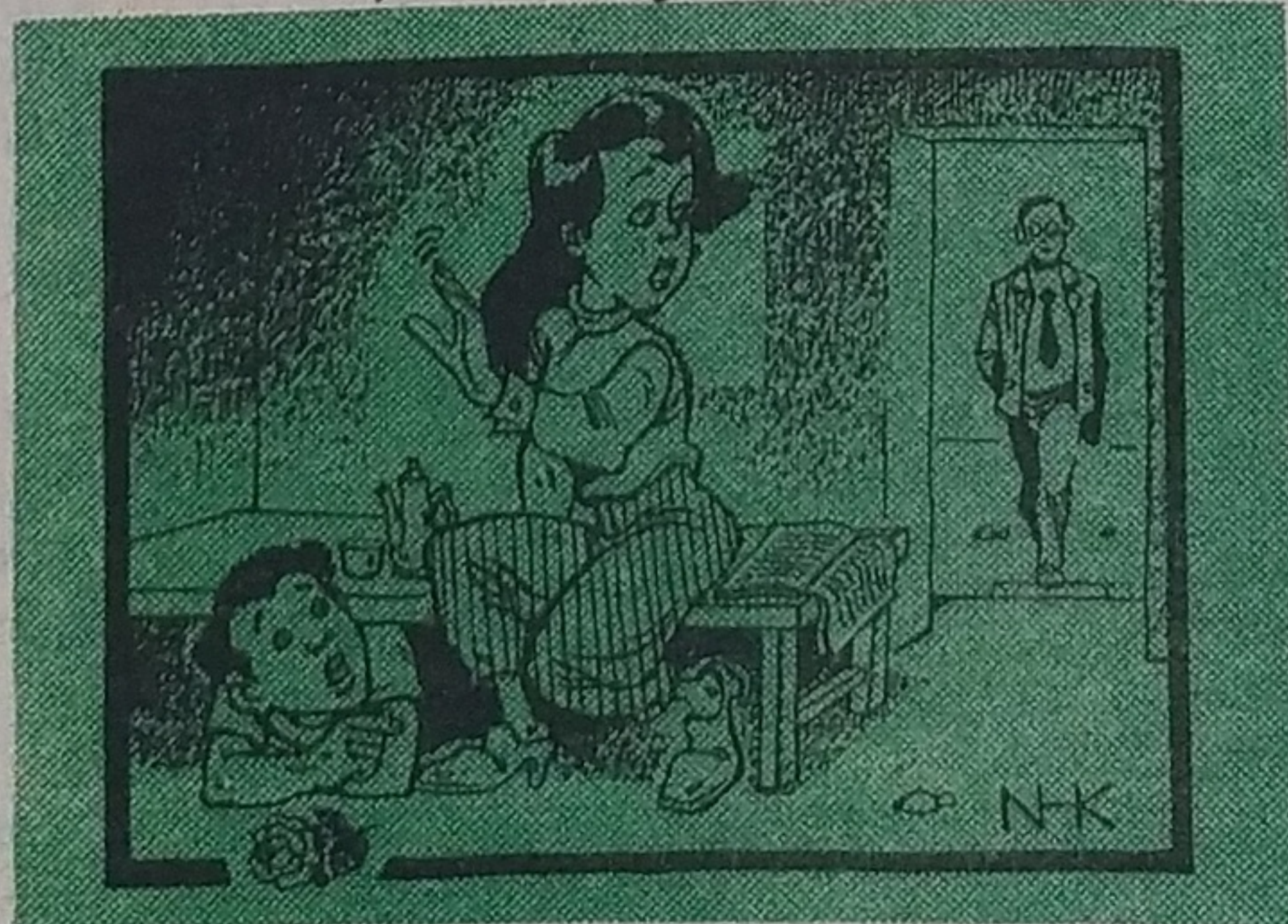
- Em nào cho cô biết tại sao Bờm không đòi quạt mo lấy những thứ có giá trị như: ao sâu cá mè, ba bè gỗ lim, chim đồi mồi, ba bò chín trâu... mà lại đòi lấy năm xôi?

- Thưa cô tại... Bờm đang ngồi học tiết 5 ă!

ĐỖ THANH HUYỀN
(Bắc Thái)

KỶ NẠY

Mời bạn tham gia bình tranh

ENGLISH CAN BE FUN
- Did you hear about the ba
that drank elephant's milk of
week and gained ten pounds?
- Gained ten pounds in o
week? That's a lot! Whose baby w
it?
- The elephant's.
- Oh!!!

LÊ THỊ THÁI HÒA
10D PTTH Hà Nam, Nam
(Collected)

ĐỒ VUI

Kỳ này mời bạn đọc tham
giải câu đố của hai bạn Trần V
An (Quảng Ngãi) và bạn Hồ N
Anh (Hà Nội):

1- Bạn cho biết trên thế g
người nào không có đầu, không
tay, chân, không mình...?

2- Bạn hãy cho biết trong
đạp, có bộ phận nào tên gọi có c
đầu là H. không?

3- Trong cơ thể người, các
phần có vần đầu là chữ M
nhiều: mũi, miệng, mắt... tr
khi đó, vần A lại khá hiếm. I
thử tìm xem (ít nhất là một
phần).

4- Con gì mới nghe tên ta
tưởng là con số?

5- Về cuộc đời của nhà t
học Hy Lạp Đi-ô-phăng (thế
thứ 3) lịch sử để lại rất ít tài li
Trên mộ của ông người ta
được những hàng chữ sau đây
dưới hình thức một bài toán: "H
là mộ của Đi-ô-phăng. Các chữ
sẽ nói lên cuộc đời của ông. T
niên thiếu chiếm 1/6 cuộc d
1/12 cuộc đời trôi qua và cảm
mọc râu. Ông lấy vợ và đã s
1/7 cuộc đời không có con. 5
trôi qua, ông có một con trai
lòng và số mệnh đã muốn r
đời con ông ngắn bằng nửa đ
ông. Đây chán nản ông đã từ
sau khi con mất được 4 năm". B
hãy cho biết ông Đi-ô-phăng
bao nhiêu tuổi?

x Vượt qua vật

BÔNG

Phào phào một chút cũng thơm thơm
"Các cậu bốc nhiều, tớ ít hơn..."
Mấy đứa ngòm ngòm vui đáo để
Chiều về - liếm mép lại ngon hơn!

QUẾ

Thơm miệng ra trò cần tí thôi
Đứa giăng, đứa kéo, đứa còn lội
Tê tê đầu lười - cay, cay đây
Cô chẳng biết đầu lẳng lẳng ngồi

Ô MAI

Chua chua, mặn mặn chút hương mơ
Mấy đứa chia nhau trông đôi giờ
Lúng búng trong mồm khi bạn gọi
Ô mai còn đọng ta cứ... bơ

V.H.T.T
(HÀ NỘI)

KỶ SAU:

Gừng muối
Khế chua
Táo dầm

Tác dụng

- Tác dụng của tai là gì?
- Dạ, để nghe ạ!
- Vậy tác dụng của mũi?
- Dạ, để ngửi ạ!
- Giỏi lắm! Thế tác dụng của rún là gì?
- Dạ... Dạ... Dạ để thoa dầu cù là khi đau bụng ạ!

PHÙ THỦY - DIÊM VƯƠNG
(Cựu học sinh 12C2 - Tư Nghĩa I,
Quảng Ngãi)

TẬP KIỀU

Sầu chua em bẻ làm đôi
Nửa in răng sún, nửa soi răng thừa

Chén hà sánh giọng quỳnh tương

ỨNG TÁC CA DAO

THẰNG BỜM

Thằng Bờm có quyền báo to
Phú ông gạ đổi trăm bò, vạn trâu

Bờm rằng ta chẳng đổi đâu
Mất quyền báo đó, ta rầu nghìn thu
Thấy Bờm cứ giữ khư khư
Phú ông thấy lạ, từ từ hỏi han
Nể lời, Bờm mới nói rằng
Hoa Học Trò đó, bạc vàng còn thua
Báo "Hoa..." tươi cả bốn mùa
Qua hai hai (22) số là vừa một năm
Số nào cũng đẹp như trăng
Thế nên Bờm thích, Bờm rằng:
không đổi (không đổi)

NGUYỄN ĐỨC VIỆT
(103/9 Trần Phú, Hải Phòng)

VĂN TẾ CÁC ĐẠI VĂN... XÀO - ĐẠO VĂN... XÀI

Tặng các "tác giả" hay sao chép bài người khác

Hỡi ôi!
Mười hai năm khổ học, chưa chắc còn danh
nổi như phao.
Một phen đăng báo, ắt hẳn danh vang như
"mỡ".

Nhớ khi xưa:
Côi cút... học hành, chỉ lo Toán, Lý, Hóa.
Chưa thông văn vẻ, đâu biết làm thơ, chỉ
biết cộng trừ, nhân chia ở trong phép tính.
Cộng cộng, trừ trừ, sin sin, cos cos tay vốn
quen làm.

Tập văn, tập vẽ, tập phú, tập thơ mắt chưa
từng ngó.

Bữa thấy tờ giấy trắng lớp, muốn viết
thư hỏi anh Chánh. Ngày thấy quyển sách cũ,
tưởng rằng không ai có, muốn "dập khuôn"
đăng báo.

Nào sợ ai... phát hiện, lần này quyết một
phen liều mạng. Chẳng thêm dấn đo, cứ ra tay...
lâm thử.

Khá thương thay:
Vốn là sách cũ, nhưng chẳng phải sách

hiếm, Ban biên tập biết được, thẳng tay...
loại trừ.

Mấy bận báo ra, chẳng thấy tin tức,
biết rằng không lọt, đêm ngày rớt hai hàng
lụy nhò.

Chẳng phải ham... nhuận bút, mà viết
báo bởi "tiếng tăm", vốn không thành thật,
chỉ "dập" sách in mà bị loại thì đáng số.

Thà "Vô danh" mà đăng câu "không
trộm ý", im hơi lặng tiếng, còn hơn chịu
chữ "đạo văn" nghe rất khó.

Ôi thôi thôi!

Đành mang hận, túi phận bạc trôi theo
dòng... thư thái. Đau đớn bấy! Ngồi trầm
tư, tức tưởi, ngọn đèn khuya leo lét... trên
bàn. Nào nung thay chờ tin đăng báo, nào
biết "hắn" trong chong thư bị... loại.

Ôi!

Nước mắt "anh hùng" lau chẳng ráo
chỉ vì không được đăng tên.

NGUYỄN TÙNG

(11A PTTH Định Hóa, Bắc Thái)

GIẢI THÍCH

- Nay, cậu giải thích cho tớ câu
này với. Tại sao Nguyễn Du lại viết:
"Vàng trắng ai xẻ làm đôi"?

- Ô! Thế mới hay chứ!

- Thế tại sao là: "Nửa in gối
chiếc"?

- Thế mới là thơ chứ!

- Thế tại sao là: "Nửa soi dằm
trường" nhỉ?

- Ông nội này dốt quá. Thế mới
là Nguyễn Du chứ!

- !!!

PHẠM THỊ THƯƠNG

(10C2 Ân Dương, An Hải, Hải
Phòng)

VỀ TRANH THEO Ý BẠN

- Tà áo em hôm nay không bay như sáng mọi
ngày

Tà áo em hôm nay me chua, na, khế dưng
đầy...

KAHO vẽ theo ý tranh của bạn Tam Heo -
10 Nga PTTH Năng khiếu Trần Phú, Hải Phòng.

"Chén" gì chua "sánh" mấy nường lớp tôi?

Xấn tay mở khóa động đào
Rẽ người mới tỏ lỗi vào... căng-tin.

TRẦN CÔNG BÌNH
(10C9 PTTH Lê Quý Đôn, Hải Phòng)

SUY NGẪM CHÚT CHƠI

- Điểm 1 (cái gây): Khi bạn quá yêu,
yêu đến mức mà cần phải có một cây gây
để chống.

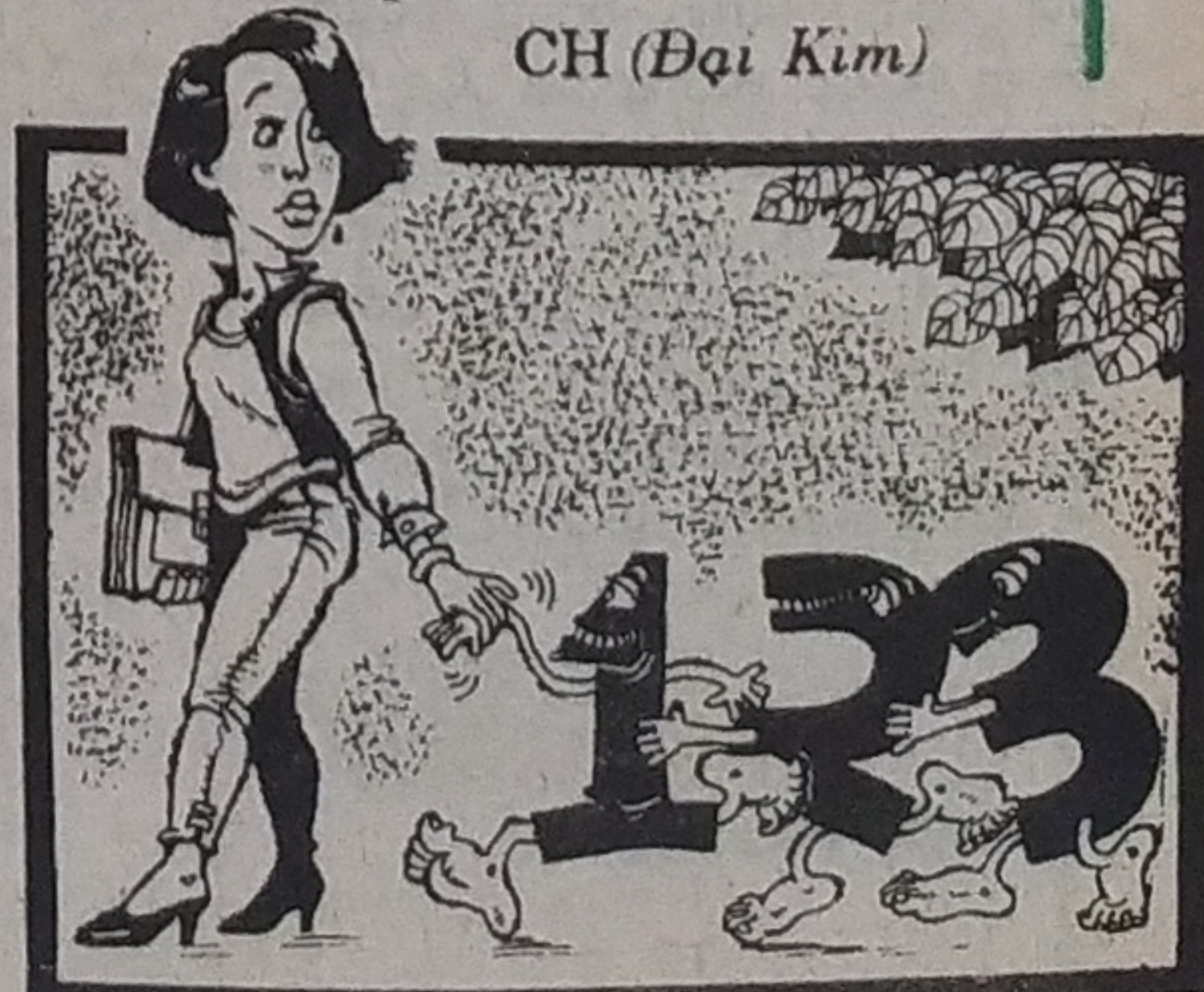
- Điểm 2 (con vịt): Bạn đang muốn bơi
qua mọi sự thử thách, đây sẽ là giai đoạn
giúp bạn bồi bổ thêm về sức khỏe cũng
như ý chí.

- Điểm 3 (ghi đông xe đạp): Bạn là
người quan trọng nhất đang cầm bánh lái,
tiền hay lùi đây? Nào, cò lên?

- Điểm 4 (cái ghế): Bạn đã có những
bước tiến triển, có một chỗ ngồi cho mình.
Nếu cố gắng, bạn sẽ học tốt hơn nữa.

Nói chung, đời học trò của chúng mình
chẳng mấy khi tự hài lòng. Điều đó đúng ngay
cả khi bạn được điểm 10 chẳng nữa vì điểm 10
có tự dạng như là chữ lo. Bạn đã thành công rồi
đó. Nhưng hãy cẩn thận, được điểm cao bạn vẫn
phải lo, lo cho việc học tập tốt hơn, lo giữ mãi
điểm 10 trên trang vở.

CH (Đại Kim)

"Cả lớp cắm trại ven đồi. Buổi trưa, em nằm trên cỏ, ngửa mặt nhìn những ngọn thông vút lên nền trời xanh như cây bút viết lên trang giấy những điều em chưa biết...".

Một cô bé ở trường Bùi Thị Xuân của thành phố Đà Lạt viết cho tôi như vậy từ năm nào năm nào. Bây giờ, cô bé sắp thành cô bác sĩ và không còn viết thư nữa. Nhưng hình ảnh đám học trò trên ngọn đồi nào đó ở Đà Lạt vẫn còn đọng lại, gợi nhớ câu thơ trong Mùa Xuân Chín: Bao cô thôn nữ hát trên đồi. Ngày mai trong đám xuân xanh ấy - Có kẻ theo chồng bỏ cuộc chơi... (Hàn Mặc Tử). Đà Lạt có bao nhiêu đồi... Sao cứ nghĩ quả đồi trong thư chính là Đồi Cù, ngọn đồi của học trò. Đà Lạt có khối cảnh đẹp được ghi vào chương trình du lịch, nhưng đến Đà Lạt không leo Đồi Cù, coi như chưa hiểu Đà Lạt.

Vậy mà, rồi cũng phải già biệt Đồi Cù.

Cô bạn Bảo Khuyên, năm ngoài học lớp 12B2 trường Thăng Long không vui khi báo tin ấy. Qua những lần trò chuyện, dễ thấy Đồi Cù đã chiếm tâm hồn cô bé ấy như thế nào. Mỗi ngày đi học, Khuyên thường đi dọc theo con đường Đinh Tiên Hoàng đầy hoa quỳ vàng nở xao xạc trong gió lạnh. Con đường chạy vòng quanh đồi số một, quả đồi gần hồ Xuân Hương nhất. Hôm nào về sớm, Khuyên đi men theo đường mòn của xe ngựa lên đồi. Sáng sớm, Đồi Cù huyền ảo và quyến rũ nhờ sương và nắng vàng trộn lẫn vào nhau thành một thứ ánh sáng mơ màng. Phía xa, đỉnh nóc tòa Giáo hoàng học viện - nay là Viện nghiên cứu hạt nhân - như một tòa lâu đài trong chuyện cổ tích của anh em nhà Grimm. Thông và những cây - không - biết - tên mọc lẻ loi ven sườn đồi như những bóng người đang bước xuống hồ. Có lần dưới một gốc cây, Khuyên bắt gặp bạn H. đang ngồi một mình. H. có chuyện buồn trong gia đình nên lánh lên đây. Bạn ấy nói: "Chỉ có Đồi Cù mới an ủi được mình". Khuyên cầm tay

GIÀ BIỆT ĐỒI CÙ

Một đồi hoa quỳ vàng

Khi hoa quỳ đồng loạt nở vàng thì đó cũng là lúc mùa khô vừa đến với Đà Lạt. Hết tháng 10 tây những cơn mưa cuối mùa đã ngớt hẳn, thay vào đó là cái nắng vàng trải dài trên những ngọn đồi.

Buổi trưa trời hanh hao, không khí oi khó chịu. Vậy mà chấp tôi cái lạnh đã buộc người ta mặc áo ấm vào. Thì ra mùa lạnh đã đến tự khi nào. Mới hôm qua đây thôi... vậy mà bây giờ... Em chạy ra cổng, bờ hoa quỳ bên kia đường đã nở vàng rực. Như một lời nhắc nhở thầm lặng: mùa khô đã đến. Như một lời báo hiệu đều đặn mỗi năm như thế. Hàng ngàn bông hoa giống nhau nở rộ một lúc. Những bờ hoa rậm rì cả hai bên lối đi, trên hầu hết các con đường dốc của thành phố. Mọc chen chúc thành những bờ tường, bờ rào, trên những sườn đồi chênh vênh và dưới thung sâu. Đứng trên đỉnh dốc nhìn xuống sẽ thấy một rừng quỳ rực lên vàng ngọc mắt. Một ngọn gió thoảng qua, cả nền vàng ấy gợn lên những đợt sóng... Cũng vì vậy mà người ta còn gọi quỳ là cúc đại. Lá quỳ giống lá cúc nhưng to hơn, cây quỳ lớn hơn nhiều. Quỳ cũng tựa tựa hướng dương, nhưng nhỏ hơn. Cánh mỏng xòe đều đặn, giữa là nhụy gồm những hạt li ti xanh pha vàng xếp thành hình tròn. Cả bông quỳ như một mặt trời đang mở mắt tỏa sáng. Nhưng đặc biệt nhất là màu vàng của quỳ. Màu vàng tươi nhẹ lẫn màu nâu của đất ba-zan. Và còn mùi hoa nữa. Một thứ hương vừa nồng vừa nặng, một chút cay cay nơi sống mũi, sau đó để xa ra sẽ nghe thoang thoang mùi thơm. Giữa xứ sở muôn loài hoa rực rỡ khoe sắc, tạo dáng, quỳ vẫn mang một vẻ chân chất, bình dị của riêng mình. "Cái màu vàng đậm đặc, cái mùi thô thấp mặn nồng" (thơ Lê Văn).

Đều đặn nở vào cuối tháng 10 hằng năm, báo hiệu mùa lạnh đến với mỗi người, êm lặng bên đường như một chuyện thường tình của cuộc sống. Vì lẽ đó nên khi nói về Đà Lạt ít nghe người ta nhắc đến hoa quỳ. Nhưng khi đến thành phố ngàn hoa này vào mùa quỳ nở, không ai ra đi mà không mang theo màu vàng của quỳ. Không thể quên được cảm giác ngòm ngòm trước một rừng quỳ mọc bạt ngàn bên sườn đồi vắng vẻ. Đó chính là "Đóa quỳ hư ảo" trong thơ chị Lê Thị Kim.

MINH TỰ

H., hai đứa lặng người lặng nghe tiếng chuông đổ dồn từ nhà thờ Con Gà vắng tới. Thành phố cao nguyên đã lên đèn. Chiều rồi, về đi thôi H. ơi!

Đồi Cù không chỉ vui đẹp trong những buổi cắm trại. Từ thuở bé, Bảo Khuyên thường theo gia đình lên đồi vào sáng mừng một tết để chụp ảnh, thuê ngựa cưỡi. Đồi lúc ấy không đông, đủ để cảm nhận đất trời tháng giêng - Mùa Nguyên đán trong nắng ấm. Khuyên rủ bạn Bảo Châu tìm một khoảnh cỏ xanh, ngồi ngóng từng tràng pháo đốt râm ran dưới phố. Châu chỉ cho Khuyên thấy chỗ ngồi của một nhà sư, từng tham thiền dưới nắng mưa để cầu nguyện cho hòa bình hồi trước 1975.

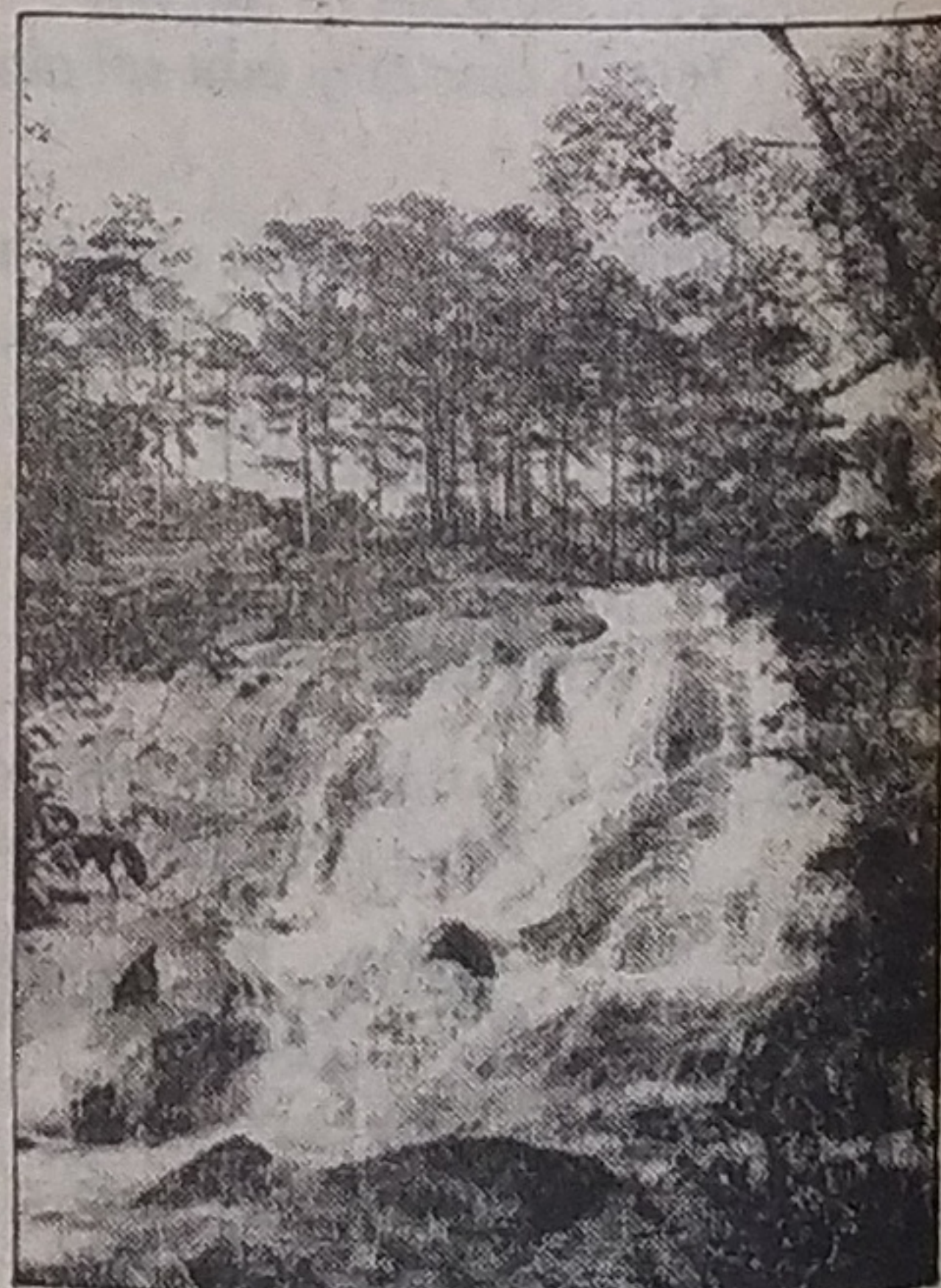
Vậy rồi cũng phải già biệt Đồi Cù. Giữa buổi kinh tế thị trường, ba ngọn đồi cỏ thân thương ấy đang "được" cày xới để khách nước ngoài làm sân đánh golf trong hơn hai mươi năm. Người ta đã rào đồi lại. Tấm ảnh chụp hai chú bé đứng ngoài vòng rào nhìn vào bãi cỏ trên đồi đăng trên một tờ báo tự xưng làm người Sài Gòn buồn mênh mang.

Bảo Khuyên, Bảo Châu đậu đại học, về TP. Hồ Chí Minh. Bạn H. cũng rời Đà Lạt. Nếu không...

Đà Lạt vẫn là thành phố đẹp với hàng chục thắng cảnh. Sao tôi cứ nghĩ và nhớ tới Đồi Cù. Giải thích giùm đi hơi chú ngựa hồng đang gục đầu ăn cỏ bên hồ Xuân Hương!

Bài và ảnh:

PHAM CÔNG LUÂN

Thác Cam-ly, Đà Lạt
Ảnh: VĂN BAO

CHÂN TRỜI RỘNG MỎ

Châu Nhi Đan, người quận Lăng Dương (Trung Quốc), là người hào phóng, kết thân với vị thần Lục Phán Quan ở đền thờ Thập Vương. Châu có người vợ mặt mũi xấu xí. Lục Phán Quan bèn giúp làm cho vợ Châu đẹp bằng cách cắt bỏ cái đầu xấu, rồi lắp ghép thay đầu của một mỹ nhân 19 tuổi trẻ đẹp vừa mới bị chết. Nhờ vậy, vợ Châu trở thành người có khuôn mặt

ghép" sống được 4 ngày. Hai mắt nó cử động và biết nhìn theo người, mí mắt mở ra và nhắm lại được.

Cách đây ít lâu, một thành tựu đã làm chấn động dư luận. Ngày 21-4-1989, tại thành phố Phi-ních (bang A-ri-đô-na nước Mỹ), các nhà phẫu thuật do tiến sĩ Xpê-tơ chỉ huy đã ghép thành công đầu em bé Ti-mô-ti Ma-ti-at, 10 tuổi, bị tai nạn ô tô hầu như gần lìa khỏi cổ, chỉ còn dính với thân bằng một số gân cổ. Sau hơn 5 giờ tiến hành phẫu thuật và ghép nối hết sức phức tạp, các nhà phẫu thuật đã trả lại sự sống cho Ti-mô-ti.

ĐẦU NỢ THÂN KIA KHÔNG CÒN LÀ VIỄN TƯỞNG

kiêu diễm. Chuyện khó tin phải không? Thì hẳn rồi! Đó là tóm tắt một truyện trong "Liêu Trai Chí Dị" nổi tiếng của tác giả Bồ Tùng Linh, viết cách đây trên 260 năm.

Vài thập kỷ gần đây nhà văn A.Bê-li-a-ép viết truyện khoa học viễn tưởng "Đầu giáo sư Đầu-oen" cũng rất hấp dẫn mà nhiều người trong chúng ta đã đọc. Chuyện kể về một nhà bác học chỉ còn lại cái đầu nhưng do được nuôi dưỡng đặc biệt, cái đầu đó vẫn sống và tư duy.

Như vậy là từ xa xưa tới nay loài người vẫn mơ ước có thể lắp ghép đầu, làm sống lại những cái đầu...

Những câu chuyện có vẻ viễn vông khó tin, ai dè đang dần dần được khoa học hiện đại biến thành hiện thực. Năm 1965, nhà khoa học R. Oat (người Mỹ) đã phẫu thuật và đưa được não của một con chó ra ngoài hộp sọ của nó. Điều kỳ diệu là ông đã giữ và nuôi được bộ não ấy trong một cái "hộp bằng xương", sau đó "lắp" nó vào thân một con chó khác mà không thấy có trục trặc gì trong điện não đồ ghi được. Song cái não lắp ghép đó chỉ tồn tại được một thời gian ngắn ngủi. Năm 1971, vẫn chính Oat lại cắt lấy đầu của một con khỉ này đem cấy sang thân một con khỉ khác y như việc làm của cái ông "Lục Phán Quan" nọ. Kết quả là con "khỉ

Tiếp đó năm 1990, các bác sĩ thuộc Trung tâm điều trị trường Đại học Hăm-buốc (Đức) đã ghép não của một thiếu niên vừa mới chết cho một con hắc tinh tinh, "họ hàng"... với Tôn Ngộ Không. Bác sĩ Vây-dơ, người phụ trách ca mổ ghép này cho biết: Mặc dù họ chỉ hy vọng con tinh tinh này sống được một thời gian ngắn để xem sau khi được ghép có sự hoạt động sống điện não không, song con tinh tinh không những đã sống được trên 5 tuần, mà nó còn bắt đầu muốn nói như người.

Vẫn chưa hết! Đầu 1991 theo tin của tờ Nhật báo quốc tế (Mỹ), thì bác sĩ Pa-chi (người Bra-xin) đã chủ trì một ca phẫu thuật ghép não một người đàn ông (mới bị chết do tai nạn giao thông) cho một con tinh tinh. Theo Pa-chi thì con tinh tinh mang não người này không leo trèo, mà lại thích ngâm tẩu thuốc, nghe âm nhạc và muốn nói chuyện như người, thậm chí có một số chi tiết còn giật gân hơn nữa.

Thế đấy! Từ hoang đường đến khoa học viễn tưởng rồi hiện thực, một chặng đường khá dài để đi đến sự thật. Một số nhà bác học tâm cơ đã cho rằng chỉ sau một số năm nữa sẽ có thể thay đầu, ghép não giữa người này với người kia vì lý do điều trị không mấy khó khăn.

BS. VŨ ĐÌNH

Trong giờ
học chăm chú
(Trường Y
Được dân tộc
TP Hồ Chí
Minh)
Ảnh:
QUỐC VI

Những người bạn muốn biết

Ban nhạc MR.BIG có lẽ đã không còn xa lạ với các bạn trẻ yêu âm nhạc nữa kể từ khi bài hát *To be With you* (Được cùng em) ra đời và suốt bao tuần lễ liên chiếm lĩnh những vị trí vinh quang nhất trong số các bài hát thịnh hành ở Mỹ và châu Âu. Đứng đầu ban nhạc là nhà soạn nhạc William Roland Sheehan - cây ghi-ta bass cừ khôi nhất hiện nay. Các thành viên khác là Paul Gilbert - Người chiến thắng trong cuộc thi ghi-ta giữa những tài năng trẻ tại Niu Yoóc; Pat Torpey với bộ gõ và cuối cùng là Eric Martin, chàng ca sĩ với những bài hát buồn và êm ái không có vẻ gì là phong cách nhạc Rock - nhưng họ đã tạo nên điều kỳ diệu mà biết bao người ao ước. Không chỉ đơn thuần là nhạc Rock kim loại, các chàng trai MR.BIG còn đem đến cho những người hâm mộ trong các buổi trình diễn những chủ đề khác. Bởi Sheehan gắn bó mật thiết với nhạc Jazz và Funk.

Trong cuộc đời, sau hậu trường Sheehan sống khác khổ như một tu sĩ. Đã 5 năm trời, không ai thấy anh cùng với một người bạn gái hay bạn trai nào. Cây đàn bass bầu bạn cùng anh, theo anh lên cả giường ngủ. Còn chàng ca sĩ Eric Martin ngày 10-10 vừa kỷ niệm sinh nhật lần thứ 32 của mình. Vậy mà anh ta vẫn mang dáng dấp của một chú nhóc 18. Martin tâm sự: "Dù có hơi bức mình chút ít, khi người ta không chịu coi tôi như một người đàn ông chín chắn, nhưng tôi vẫn khoái được trẻ trung như vậy hơn".

PHƯƠNG THẢO
(U.K Pra-ha)

Trong ảnh: Martin, P.Gilbert, P.Torpey, Sheehan.

MR.BIG-SỰ ỀM AI CỦA NHẠC ROCK KIM LOẠI

Hôm nọ, nổi hứng, lớp tôi rủ nhau xuống nhà thầy giáo dạy văn để thăm... vườn ổi nhà thầy. Nhà thầy nghe đâu xa lắm, toàn đi đường rừng. Mà chúng tôi có đứa nào biết nhà thầy ở mô tê đâu, mới nghe nhỏ lớp phó thông báo nguồn thông tin "đi lượm" rằng cây ổi nhà thầy "bá cháy" lắm, lập tức có một lực lượng hùng hậu xung phong. Đi đầu hồi nhà hăng hái nhất là Hoàng "Tề Thiên" và Tâm "Bát Giới".

Cả phái đoàn "sĩ quan ăn uống" phải "trèo đèo lội suối", vận

dụng hết vốn liếng tích lũy trong mấy mươi năm "nằm... mừng chống... muỗi" để hỏi thăm nhà thầy. Hai tiếng đồng hồ trôi qua, nhà thầy vẫn như "cây kim trước mắt bà già". Mặt mày đứa nào đứa nấy như trái cà chua nhưng vẫn gặng bước với hình ảnh những trái ổi chua chua, mát lạnh dẫn đường. Người than thở nhiều nhất là nhỏ Tâm. Hồi sáng xông xáo bao nhiêu, giờ nhỏ ỉu xiu bấy nhiêu. Chốc chốc nhỏ lại lên tiếng than làm cả bọn đang mệt cũng phải bật cười.

- Trời ơi ngó xuống mà coi. "đi một ngày đàng về... mỏi cái chân". Còn Hoàng "Tề Thiên" ra về ta đây là "Tôn", vừa đi vừa hát nghêu ngao như thể không biết mệt là gì:

- "Mười năm ăn quả giờ thành ăn không, bao năm đi xin giờ thành đi chôm"... Ê, các con, đi mau lên kẻo tới trễ lão Tôn đây ăn hết phần bấy giờ.

Lớp trưởng Tuấn "Cap cap" nãy giờ im lặng, bây giờ cất lên bài ca nói lấp muôn thuở của loài "cap" với tốc độ của xe lửa tốc hành... hết điện:

- Tới... tới... tới trễ thì thôi, chủ... chủ yếu xuống cho biết nhà, lần sau tới sớm, ăn... ăn tha hồ.

Nhỏ lớp phó cự lại với giọng giám thanh:

- Mấy bồ nghe gì không? Một lượng thông tin chỉ có vịt mới nghe được, nói chậm lại được không, bộ ma đuổi hả?

- Nè, "lớp trưởng phu nhân" hôm nay dữ quá ta.

- Cha chả, dám xưng hô với bốn cô nương như vậy à, đừng có ý Tề Thiên 72 phép nghe, coi chừng bản nương niệm chú kim cô là hết đời con khi già.

- Thôi, thôi - Quý "luật sư" hết chịu nổi - yêu cầu đối bên không được la lối om sòm nơi công cộng, có gì mời đến tòa án, chúng tôi sẽ dàn xếp êm xuôi. Nhỏ lớp phó tính cự lại bỗng sáng rõ mắt khi nghe Chung "bác sĩ" la:

- Hồi các đệ tử của Bát Giới, đã có thuốc chữa bệnh đói của các người rồi. Tới nhà thầy rồi, vườn ổi quả thật "danh bất hư truyền".

- Chắc gì là nhà thầy mà hét toáng lên - Quán "Si-da" chưa tin lắm.

- Chắc hẳn thầy vườn ổi lóa mắt, la đại cho đỡ thèm đó mà - Thông "Si-tin" hòa theo

Chung "bác sĩ" phán một câu làm

bao khổ nhọc tiêu tan (đúng là bác sĩ):

- Thầy đang cuộc cổ kia, tụi bay quáng gà hả, về mua kính lão đeo là vừa.

- Đúng là thầy rồi, thầy ổi, ổi vườn ổi ổi...!

Tín "quân sư" bỗng hiến kế:

- Hồng lẽ tụi mình tới rồi nhào vô không không "dzậy" hả? Kỳ quá! Sân thầy đang cuộc cổ, tụi mình tới cuộc

TỀ THIÊN DÂNG... ỒI SỰ PHỤ

ĐỖ TRẦN DIỄM MIÊN

phụ thầy. "Kế hoạch chính" dời lại sau. Ô kê?

- Ô kê! Y lệnh quạt mo.

Vừa đúng lúc thấy bọn tôi, thầy còn đang ngạc nhiên bỗng phì cười khi nhìn kỹ đứa nào đứa nấy mặt mũi như cà chua, mồ hôi nhễ nhại, quần xắn ống cao ống thấp. Nhỏ lớp phó lệ miệng tường thuật liền:

- Thầy! Thầy thấy tụi em tội nghiệp không thầy? Tụi em biết thầy hôm nay tổng vệ sinh nhà cửa nên tụi em tìm đường tới phụ thầy đó.

Mười mấy khuôn mặt đang nhăn như bánh bao ế, bây giờ càng nhăn hơn vì cười khiến thầy giáo cũng vui lây.

Thầy như đi "dép" trong bụng tụi tôi:

- Chớ không phải nghe nói ổi nhà thầy ngon mới chịu khó xuống à?

Đang bí, bỗng quý "luật sư" trở tài biện luận:

- Oan tụi em quá thừa thầy! Tụi em xuống đây với mục đích chính là cuộc cổ cho vườn ổi chớ đâu phải xuống ăn ổi.

- Mới mục đích chính, còn mục đích phụ nữa? - Thầy hỏi:

Nhỏ lớp phó lại lệ miệng:

- Thừa thầy, mục đích phụ bao giờ cũng bổ sung cho mục đích chính, nghĩa là sau khi làm mệt, cần có cái gì đó bù lại lượng ca-lo bị mất à!

... Lại cười... nhăn như khi.

Ngồi tán dóc dăm ba câu, chúng tôi định vào thực hiện mục đích chính, thầy bỗng "cứu nguy":

- Nói thì nói chớ thầy làm xong rồi, chơi chút rồi ra ăn ổi. Ăn ổi chớ không phải nhổ cỏ trả công đâu, có cỏ đâu mà nhổ?

- Dạ có chứ thầy, nhưng mà nhờ em xuống, đỡ phép bảy mươi ba ra bao nhiêu cỏ cũng chui lại xuống đất hết.

- Xi, làm như giỏi dzữ, nói láo không có căn, Tề Thiên 72 phép, lấy đâu ra phép thứ 73?

- Lão Tôn đây có được phép thứ 73 là nhờ uống linh đơn luyện từ nhà thầy đó nghe. Miệng ba hoa nhưng tay lệ vô cùng, Hoàng quay quay mấy vòng, trái ổi ở đâu chẳng rõ, như có cánh bay về nằm gọn trong tay hắn. Hắn chưa ăn vội, phỉu phỉu rồi hai tay cung kính dâng cho thầy như Tề Thiên dâng đồ cho sư phụ.

- Sư phụ! Đây là ổi tiên ngàn năm mới ra quả một lần, chúng đệ tử xin mời sư phụ thưởng thức.

Lại một trận cười vui vẻ. Chúng tôi "quyền luyện" mấy cây ổi nhà thầy tới tận chiều tối, không nở rời. Ra về tới cổng rồi mà Hoàng còn quay lại dặn thầy:

- Thầy nhớ đừng cho ai ăn ổi nhe thầy, tụi em sẽ trở lại trong một ngày gần đây, nhớ để dành cho tụi em.

Thật là hết biết, tham gì mà tham dữ rứa???

B.T.D.M

(11B PTTH Thăng Long, Đà Lạt)

"ĐỪNG BAO GIỜ NHÉ, CHÍN THÊM" ...

Xin bắt đầu từ một câu chuyện vui: Có một đạo cả Hà Nội đồn ầm lên rằng Hồng Nhung đi nhò rãng và đã bị *die* rồi. Người ta tới tập viết thư tới các tòa soạn báo, tới phát thanh, truyền hình để thăm hỏi, chất vấn, thương cảm. Mãi về sau, khi thấy Nhung lại "tái xuất giang hồ", mọi người mới thở phào nhẹ nhõm. Hóa ra chỉ là tin của một "thông tấn xã vĩa hè" nào đó. Hử vĩa!

Nhung cũng qua cú "xi-căng-đan" giật gân này, ta mới có dịp đánh giá được lòng ái mộ của khán giả dành cho ca sĩ có chiếc răng khềnh "nổi tiếng" này ("nổi tiếng" có lẽ không kém gì bản thân cô!).

Hồng Nhung vào TP. Hồ Chí Minh chưa lâu nhưng đã tìm được cho mình một chỗ đứng giữa lòng khán giả. Không phải ca sĩ miền Bắc nào cũng làm được điều đó. Người Sài Gòn triu mến gọi cô: ca sĩ "mì-nhon Hà Nội". Có lẽ giữa Sài Gòn sôi động, quay cuồng trong nhịp sống công nghiệp, Hồng Nhung là sự đồng cảm cho những người xa xứ, như một điểm sáng bình yên, vô vễ, an ủi. Không phải ngẫu nhiên mà cô biểu diễn rất thành công một xê-ri những ca khúc về Hà Nội: *Hà Nội Phố*, *Nhớ về Hà Nội*, *Hà Nội mùa thu*...

Dù có đi đâu, chắc không bao giờ cô quên được Hà Nội. Hà Nội, cái thuở cô hãy còn là cái Bồng bé tí xiu của bộ Viên, hay hơn, hay ốm. Nơi có Cung thiếu nhi thân thương, cô ngồi dưới hàng cây cơm nguội mùa đông, xuýt xoa gặm bắp ngô nướng bỏng giầy tay. Ngồi trường Hoàng Diệu nằm trên phố Cửa Bắc, mỗi độ chuyển mùa lá sấu rụng đầy sân. Mỗi tối cô đi hát vễ, đứng tằm mình trong hương hoa sữa thơm ngát, nhìn lên ô cửa sổ, nơi có bóng người cha đang cặm cùi bên trang sách. "*Dù có đi bốn phương trời, lòng vẫn nhớ về Hà Nội*..." là thế.

Trời phú cho cô một giọng hát trong trẻo như trẻ thơ. Cô hát tự nhiên, như cá phải bơi, như chim phải hót. Cô chinh phục khán giả bằng sự trẻ trung và sôi nổi. Bài *Diệu ơi cho em bay* (bài hát mang đến cho cô Huy chương vàng đầu tiên trong cuộc đời hoạt động

nghệ thuật) là một ví dụ. Rồi những *Lời của gió*, *Dòng sông tuổi thơ*, *Người cha*, *Đàn sếu*... tất cả đều trong sáng, nhiệt thành, cộng với một chút nhí nhảnh, lí lắc rất hợp với tuổi học trò. Gần đây nhất, bằng vi-de-o *Cô bé vô tư* thật sự đã được giới học trò mê như điều đó. Sẽ không là quá nếu gọi Hồng Nhung là ca sĩ của tuổi học trò.

Thành tích lớn nhất (cho đến hôm nay) đối với Hồng Nhung có lẽ là giải nhất trong cuộc thi đơn ca nhạc nhẹ toàn quốc lần thứ II (tổ chức tại Hà Nội, 10-91). Về với Hà Nội lần này hình như cô đã lớn hơn, bản lĩnh và sâu động hơn. Chỉ cần đọc tên những bài hát mà cô chọn: *Hãy đến với em*, *No thing compares to you* (*Không gì có thể sánh được với anh*)... cũng đủ thấy điều đó. Trước kia cô thích Rô-bec-ti-nô (danh ca Ý có giọng hát trong sáng, thành danh từ tuổi "cấp sách tới trường"). Còn bây giờ cô lại mê Ma-thi-ơ (nữ danh ca Pháp, nổi tiếng với phong cách đậm thắm, dịu dàng).

Tôi còn nhớ đêm chung kết lần ấy, cô ca sĩ nhỏ bé, trắng muốt, quỳ giữa một sân khấu rộng mênh mông. Giọng hát khắc khoải cao vút, cao vút như muốn xuyên thủng trần Nhà hát để đến với bầu trời. Cô ngập trong biển hoa và những tràng pháo tay kéo dài không dứt. Tôi - một "cô động viên trung thành" của cô - cũng mừng cho cô. Nhưng không hiểu sao, tôi vẫn cảm thấy nuối tiếc một điều gì. Không, Hồng Nhung đã 21 tuổi rồi. Thời gian trôi, cô đã thành người lớn. Vậy mà sao tôi cứ muốn cô mãi là trẻ con. Mãi là cái Bồng ngày xưa cô quảng khăn đỏ. Mãi là "cô bé vô tư" khoe chiếc răng khềnh nháy lò cò trên phố...

Và tôi nhớ đến một câu thơ:

"Đừng bao giờ nhé, chín thêm

Kẻo tan mất giấc mơ em một thời..." (1)

LƯU QUANG ĐỊNH

(1) Thơ Phan Thị Thanh Nhân

HỒNG NHUNG TẶNG ẢNH 50 BẠN

- HÀ NỘI: *Phi Ngọc Hạnh*, 9D PTCS Hoàn Kiếm. *Ngọc Phương*, 11 G PTTH Đa Phúc, Sóc Sơn. *Hà Thu Trang*, 412-5C Tập thể bưu

điện Hoàng Cầu, Láng Hạ, Ba Đình. *Lý Thu Hiền*, số nhà 14, tổ 1 khối 74, Ba Đình. *Hoàng Kiều Yến*, K16B Đại học Pháp lý. *Dương Vinh Quỳnh*, khu tập thể Nhà máy chế tạo máy Lâm nghiệp, Thanh Trì. *Tạ Thị Hương*, 11H PTTH Minh Khai, Từ Liêm. *Phạm Minh Quang* số 1 ngõ Hàng Bông, quận Hoàn Kiếm. *Vũ Bích Hồng*, lớp 27A3 Trường trung học Kinh tế Hà Nội. *Nguyễn Ngọc Mai*, lớp sinh K36, ĐH TH Hà Nội. *Trịnh Thị Hà*, 8A PTCS Văn Hồ, quận Hai Bà Trưng. *Hoàng Điệp*, lớp 10S1 PTTH Hà Nội - Am-xtéc-đam.

- HẢI PHÒNG: *Nguyễn Thị Phương Tuyền*, 10 chuyên văn, PTTH Lý Thường Kiệt, Thủy Nguyên. *Nguyễn Thị Thúy*, số nhà 19C60 Trại Chuối, Hồng Bàng. *Đào Thị Mai Khanh*, 10 Văn PTTH Lý Thường Kiệt, Thủy Nguyên. *Vũ Mai Phương*, 11B1 PTTH Tiên Lãng.

- NAM ĐỊNH: *Nguyễn Hải Điệp*, 9A PTCS Lý Tự Trọng. *Lê Thị Lan Hương*, số nhà 15A Nguyễn Trãi. *Nguyễn Thị*

Tổ Lam, số nhà 8 phố Hàng Đồng. *Trần Diệu Thúy*, 10D1 PTTH Lê Hồng Phong.

- THANH HÓA: *Lê Thanh Loan*, 9 văn PTTH Lam Sơn. *Phạm Bích Hào*, 11A Đinh Công Tráng. *Nguyễn Hương Lê*, 11N PTTH Lam Sơn. *Lê Thị Hồng Thanh*, số nhà 38A Nguyễn Trãi.

- ĐÀ NẴNG: *Tôn Thất Gia Bảo*, 66 Bạch Đằng. *Phan Thị Thu Nguyệt*, khu tập thể Thương nghiệp 38/6 Trần Phú. *Ngô Thị Kim Quy*, khu tập thể thương nghiệp 38/6 Trần Phú. *Ngô Thị Hương Giang*, 120 Lý Thái Tổ. *Huỳnh Thị Hiền*, 11C PTTH Huỳnh Thúc Kháng, Tiên Phước.

- NHA TRANG: *Lê Thị Phương*, 25 Phan Bội Châu.

- QUẢNG NGÃI: *Hà Thị Tố Khuyên*, 58 Lê Trung Đình.

- QUẢNG TRỊ: *Nguyễn Lê Hằng*, khu tập thể Bưu điện Đông Hà.

- HUẾ: *Nguyễn Thị Hải Yến*, 10D PTTH Gia Hội.

- ĐÀC LẮC: *Hoàng Thị Ngọc Điệp*, 35C Nguyễn Đức Cảnh, phường Thắng Lợi, Buôn Ma Thuột. *Hoàng Phương Thảo*, 62 Nguyễn Đức Cảnh, Buôn Ma Thuột.

- VINH PHÚ: *Trần Khánh Nguyên*, (mẹ: *Tạ Thị Thiện*, xí nghiệp gạch ngói

Quất Lưu, Tam Đảo). *Trần Thị Kim Thu*, 10 văn PTTH Phù Ninh, Phong Châu.

- BẮC THÁI: *Đào Thanh Hương*, số nhà 9, tổ 19, phường Tân Lập, TP. Thái Nguyên. *Phạm Thúy Thảo*, 12A1 PTTH Lương Ngọc Quyến, TP. Thái Nguyên.

- YÊN BÁI: *Trần Thanh Tuyền*, 11B PTTH số 1, km 11 thị trấn Yên Bình. *Phạm Thúy Hằng*, hiệu sách Yên Bình.

- NGHỆ AN: *Đinh Thị Tố Loan*, 11B PTTH Hà Huy Tập, TP. Vinh. *Nguyễn Thị Kim Dung*, 7A PTCS Trung Đô, TP. Vinh.

- HÀ BẮC: *Nguyễn Quang Huy*, tổ 28 đường Nguyễn Cao, TX. Bắc Giang.

- HẢI HƯNG: *Đặng Mai Lan*, số nhà 169 phố Yên Mỹ, huyện Yên Mỹ.

- THÁI BÌNH: *Nguyễn Thị Mai Khanh*, 10A2 PTTH Nguyễn Trãi, Vũ Thư.

- HÀ TÂY: *Phùng Thị Hồng Hạnh*, 11E PTTH Quang Trung, TX. Hà Đông.

- LẠNG SƠN: *Liều Như Nhưng*, 10 toán PTTH chuyên TX. Lạng Sơn.

- LAO CAI: *Đinh Kim Phương*, lớp 10 PTTH Bắc Hà.

- HÒA BÌNH: *Trần Thanh Huyền*, 9A PTCS Lý Tự Trọng, TX. Hòa Bình. (Mời các bạn ở Hà Nội đến Tòa soạn nhận tặng phẩm. Các bạn ở tỉnh khác sẽ nhận qua bưu điện).

HHT

HÀ NỘI HIỆN NAY CÓ KHOẢNG 70 SÀN NHẢY ĐÊM ĐÊM LẬP LỘE ÁNH ĐÈN ĐỎ MỜI CHÀO. QUỐC TẾ, THĂNG LỢI, QUANG TRUNG, THĂNG NĂM... CÓ MỘT ĐIỀU ÍT AI NGỜ LÀ HẦU NHƯ SÀN NÀO CŨNG CÓ BAN HỌC TRÒ ĐÊM NHẢY. CÓ SÀN TUỔI MỚI LỚN CHIẾM ĐA SÔ.

HỌC trò ở các thành phố lớn bây giờ đi nhảy khá nhiều. Được biết, ở Hà Nội, ngay cả những sàn nhảy "thượng lưu" nhất cũng có học trò lui tới. Còn những sàn "bình dân" thì khỏi nói. Có sàn như là giảng sơn riêng của giới "nhất quỷ nhì ma"... Một lần đến CLB Thăng Năm, PV đã tròn xoe mắt: trên sàn nhảy toàn những choai choai tuổi trăng rằm. Anh Tân - chủ nhiệm CLB - cho biết: 90% khách đến đây là học trò. "Không có học trò chúng tôi sập tiệm ngay", nhân viên ở một sàn nhảy khác đã "thô lộ" như vậy.

Đi nhảy có hợp với túi tiền học trò không? Ta thử xét xem: Giá vé vào cửa ở vũ trường xoàng nhất là 3.000 đ. Nếu kể cả tiền uống nước, gửi xe thì tổng cộng đi nhảy một buổi mất năm - bảy ngàn đồng.

Thế mà nhiều bạn còn tới cả Quốc tế, Thăng Lợi, VIP Club... (nơi vé vào cửa 30-35.000 đ, hoặc tính bằng ngoại tệ). Chỉ cần "vung tay" một tối là đi tong một... bộ sách giáo khoa. Thử hỏi, học trò lấy đâu ra tiền? Có bạn được người khác "bao" như N. (trường CVA). N. thường đi nhảy ở khách sạn Thăng Lợi với một anh chàng hơn cô đến gần chục tuổi. Bạn bè gọi cô là "N. lam-ba-da". Tối ngày đi nhảy, năm ngoái trải trải lắm N. mới lên được lớp 12. Có nhiều bạn khác là con nhà khá giả, như "phi đội" (có cả học sinh lớp chuyên) thường đến "quây" ở vũ trường Palace. Cung cách xài tiền của mấy "ông tướng" này người lớn cũng phải "lè lưỡi". Nói chuyện với PV, một bạn phẩy tay: "Thì cũng phải có mớí dám đi chứ!". Có, vâng, có thể hoàn cảnh của các bạn không đến nỗi nào thật. Nhưng từ đâu mà có đồng tiền ấy, các bạn có nghĩ tới không?

Ngoài sự tốn kém, còn bao điều "trục trặc" vẫn xảy ra quanh chuyện đi nhảy. Xô xát, gây gổ là việc cơm bữa. Năm ngoái ở một sàn nhảy Hà Nội có cuộc "ti thí" lớn đến nỗi công an phải vào can thiệp. Tất cả bắt đầu từ chỗ hai bạn nữ uống nước, vô ý hắt vào người nhau. Lời qua tiếng lại, hai nhóm (mỗi bên hơn chục người) xông vào dzot võ. Sau khi bị bảo vệ dẹp, vẫn chưa hả, họ còn hầm hè hẹn nhau ra đường tiếp tục.

Đến một sàn nhảy "học trò", thỉnh thoảng lại thấy lớp bốp lớp bốp tiếng cốc, chai vỡ. PV lại gần bạn nam vừa đập vỡ chiếc cốc thủy tinh: "Bạn đập vỡ cốc để làm gì?" - Ba ngàn một cốc nước chanh, tính cả tiền cốc rồi. Tôi gì không đập anh?". Nhiều bạn trước giờ sàn nhảy đóng cửa khoảng một tiếng đã lục tục dắt xe ra về. Sao kỳ vậy? - Để dành phòng những đám đánh nhau, "không phải đâu cũng phải tai" mà. Tan buổi nhảy, từng đoàn, từng đoàn xe máy rú ga rượt đuổi, chen ép, lườn lách. Khóí bay mù mịt. Những

PHONG SỰ

HỌC TRÒ ĐI NHẢY

người yếu bóng vía hẳn phải chạy dạt...

Những bạn nữ ít khi dám đến vũ trường một mình. Thứ nhất là cứ tới những điệu slow đèn lại tắt phụt, tối om. Có muốn nhảy cũng không dám. Thứ hai, lúc ra về sẽ bị "bám đuôi".

Nếu không muốn để "người ta" biết địa chỉ, nhiều khi phải đi vòng vèo mãi mới cắt được "đuôi" để chui vào nhà.

Ai bảo nhảy không "nghiện"? Có khi còn hơn cả cà-phê, thuốc lá ấy chứ. Bạn V. (nhà ở phố LVH) bận gì thì bận nhưng tuần nào cũng phải đi nhảy đủ ba buổi. Năm ngoái đã trượt đại học. Năm nay cứ "chất xình chất chất bùm" suốt thế này chắc khó lòng tránh vô chuôi lần nữa. Mê man đến như V. thì quả là đáng trách!

..

Khiêu vũ - bản thân nó không phải là một cái tội. Sau một kỳ thi căng thẳng, trong buổi sinh nhật bạn bè, nhân dịp hội trường... nhảy một vài bài cho sáng khoái, giãn gân giãn cốt cũng là một việc nên làm. Khiêu vũ tạo cho ta phong thái lịch sự, tự tin. Nếu được tổ chức tốt, vũ trường là một tụ điểm giao lưu văn hóa hấp dẫn mà vẫn không đánh mất sự lành mạnh. Vấn đề là mức độ. Đừng mê quá mà ảnh hưởng đến học tập - việc chính của chúng ta. Cũng đừng chọn những nơi chốn đắt tiền quá, chưa phù hợp với hoàn cảnh học trò.

Bài và ảnh: ĐÌNH LƯU

CHUYỆN NHỎ CỦA TÔI

NGƯỜI CHA

NGUUYÊN vọng của tôi đã thành sự thật: tôi được vào học "trường Am", dù chỉ là hệ buổi chiều. Ngôi trường to, bề thế như một trường đại học. Bạn bè tôi, xe cộ nườm nượp tới trường - toàn loại xe tốt. Riêng khu nhà để xe nhìn cũng đủ ngút mắt. Học trò lớp 10 cũng như các lớp trên, thầy đều rạng rỡ. Hầu như không thấy một bạn nào mặc xuề xòa như các bạn tôi tới PTCS. Chính đó là điều tôi lạ. Vì bố mẹ tôi chỉ là công chức bình thường. Mẹ lại đã về hưu sớm. Gánh nặng gia đình dồn hết vào vai bố tôi. Đêm, ông ngồi ở một góc bàn làm việc, bốp trán viết những bài báo ngắn thường dài không quá một trang để kịp sáng sau đi gửi báo này, báo nọ. Vốn là người làm báo lâu năm nên tỷ lệ bài được đăng tàm

tam. Do đó, ngoài đồng lương, thỉnh thoảng lại có thêm ít nhuận bút. Những thu nhập đó, một phần dành thêm vào bữa cơm gia đình, phần nữa chỉ cho những khoản tiền nhà, điện, nước... và có lẽ nhiều nhất là cho việc học hành của tôi. Bố tôi ít nói. Những lúc tôi xin bộ tiền học thêm, nét mặt bố càng dăm chiêu hơn.

Một buổi tối, bố nhin tôi:

- Con gái đã lớn, để mày ăn mặc thế này cũng tội!

Biết bố lại có điều lo lắng, tôi nói để bố yên lòng:

- Không cần đâu, bố ạ, cốt lạnh lặn là được rồi.

Tối hôm sau, bố tôi đi làm về muộn. Rồi tôi sau nữa, liền một tuần như thế. Vốn tin ở bố tôi, mẹ chẳng thắc mắc gì. Một buổi chiều, trời mưa, bố về, tay cầm cuộn giấy tròn bọc trong ni-lông. Dựng chiếc xe đạp cà khố vào góc phòng, mặt bố tươi hân lên:

- Xong rồi, được duyệt rồi, con có áo dài rồi (dù không nói nhưng bố bỗng biết học sinh trung học cần có áo dài).

Mở cuộn giấy ra, tôi thấy đó là ma-két cho một cuốn sách.

Bố hót hoảng:

- Thôi chết, mưa làm nhòe hết màu rồi!

Nhưng ông phẩy tay:

- Ủ, cơ bản đã được duyệt, tối nay sẽ thức làm lại để mai kịp đưa nhà in...

Rồi ông móc túi áo, lấy ra một xấp tiền mỏng đưa mẹ:

- Họ chỉ ứng trước có một trăm, mẹ mày tính kiếm một chiếc áo xoàng xoàng để nó đi học.

Và, chỉ kịp lừa nửa bát cơm, bố đã lại ngồi vào bàn, lảm bảm:

- Con mưa hại quá! Sợ không kịp mất!

Nhìn bố - dáng gầy gò, tiêu tụy - ngồi còng còng bên bàn tự nhiên nước mắt tôi rưng rưng.

LÊ MAI PHƯƠNG

(Lớp 10V2, trường PTTH Hà Nội - Am-xtec-dam)

MUỐN LÀM MỘT BẠN TRAI LỊCH THIỆP

Chị Thương Thương ơi!

Muốn làm một bạn trai lịch sự với phái đẹp thì cần những điều kiện gì hả chị? Thư này em viết theo đề nghị của đứa bạn em, một anh chàng bỗng nhiên lại muốn lịch sự với phe áo dài. Nhờ chị trả lời giúp em những câu hỏi cụ thể của nó nhé:

- 1- Gặp bạn gái (một hoặc nhiều) trên đường thì nên chào hỏi thế nào?
- 2- Khi đến nhà bạn gái chơi được bố mẹ bạn mời ăn món gì đấy (hoa quả thôi) thì có nên ăn không?
- 3- Khi có bạn gái không thân lắm mời đi dự sinh nhật với lời dặn: "Nhớ đến nhé!" Thì nên trả lời ra sao?
- 4- Nếu bạn gái nhờ một công việc gì đó mà mình khó có thể làm được?
- 5- Nếu nhiều bạn gái cùng nhờ làm một việc mà thời gian rất gấp thì phải xử sự ra sao?

Bạn em hỏi hơi bị nhiều, chị đừng bực mình nhé. Bọn em mong thư chị lắm. Cảm ơn chị rất nhiều.

MANH TRUNG
(Hà Nội)

Mạnh Trung thân mến!

Trước hết, chị xin thay mặt phe áo dài cảm ơn ý định tốt lành của em và bạn em. Mong muốn làm một bạn trai lịch thiệp (chị xin phép được gọi lại như thế nhé) với phái đẹp, có nghĩa là các em đã đạt được một nửa mục tiêu rồi đấy. (Trong thực tế, nhiều bạn trai "tự nhiên như nhiên" lắm, thậm chí thô lỗ cả với bạn gái nữa kia đấy).

Thực ra, có ý thức, có thiện chí với bạn bè, chắc

chắn ta sẽ có những ứng xử thích hợp trong mọi tình huống. Chị tin là bạn em đã tự trả lời được hầu hết các câu hỏi đã nêu. (Ví dụ như ở câu số 3, dĩ nhiên là nên nhận lời, vì người mời nhiệt tình thế có nghĩa là sự có mặt của người được mời trong buổi sinh nhật cũng "quan trọng" đấy). Chị chỉ "cố vấn" cho bạn em ba tình huống hơi khó khăn hơn thôi nhé:

2- Nói chung là nên ăn để đáp lại lòng mến khách của bố

mẹ bạn. Còn ăn nhấm nháp gọi là, hay ăn thực sự, là tùy ở chính em. Điều cốt yếu là phải chân thật, đừng khách sáo.

3- Nên cân nhắc ngay khả năng của mình trước công việc đó và trả lời đúng với khả năng ấy: "Xin lỗi, mình lại không biết làm việc này. Bạn thử nhờ X. xem". Hoặc: "Ừ, để mình thử xem nhé, nếu không được, bọn mình sẽ nhờ X. vậy!" Đừng "nhận bừa" rồi lại bỏ bê nhé, cảm đấy.

4- Nên rủ các bạn trai khác cùng làm giúp cho kịp. Cốt yếu là đừng mắc "bệnh sĩ" trong tình huống này.

Chúc hai chàng trai lịch thiệp ngày càng lịch thiệp tế nhị hơn.

Chị THƯƠNG THƯƠNG

HỘP THƯ

CUỘC THI SÁNG TÁC VỀ MÙA XUÂN - TRƯỜNG LỚP - QUÊ HƯƠNG

Ngay sau thông báo về cuộc thi "Mùa xuân - Trường lớp - Quê hương" (HHT - 22), Tòa soạn đã nhận được tác phẩm dự thi của các bạn Nguyễn Thị Tuyết, Trần Hải Ninh, Lưu Ngọc Lan, Nguyễn Thị Hoàng Long, Vũ Kiều Ly (Hà Nội); Phạm Lan Anh, Nguyễn Thị Hoàng Lược (Hải Phòng); LTVT, Bùi Tuyết Minh (Hải Hưng); Đào Duy Thắng, Đào Thu Hằng (Ninh Bình); Phạm Xuân Nhã (Quảng Bình); Hoa Thạch Thảo (Quảng Trị); Đinh Trung Hằng (Thừa Thiên - Huế); Phạm Thị Ngọc Liễu (Bình Định); Phương Vĩ, Quảng Từ (Nha Trang); Phạm Hữu Hào, Thanh Quang, Thanh Hưng, Me Dốt, Hòa Vang (TP. Hồ Chí Minh); Khánh Hà, Trần Hoài Dung (Cần Thơ); Cò Trắng (Hậu Giang); Nguyễn Mai Hương (Lào Cai); Nguyễn Thị Luyện (Yên Bái); Bé Kim Loan (Hà Tây); Nguyễn Thị Hải Yến (Vĩnh Phú); Đỗ Quang Huỳnh (Thái Bình); Nguyễn Thừa Đường (Thanh Hóa)... Bài vở dự thi các bạn tiếp tục gửi về Tòa soạn Hoa Học Trò 5 Hòa Mã, Hà Nội. Ngoài phong bì ghi rõ "Dự thi Mùa xuân - Trường lớp - Quê hương".

HHT.

KHÁM BỆNH QUA THƯ

Ảnh: LÊ THỊ PHƯỚC

* Trứng cá là một "nỗi ám ảnh" trên những gương mặt tuổi dậy thì. Chẳng có gì nguy hiểm cả và rồi nó sẽ qua đi khi ta "có tuổi". Nhưng biết bao bạn cứ băn khoăn đến "khó sở" và luôn viết thư về hỏi, mặc dù trên báo TNTP và HHT đã từng "mách" cho cách trị.

Theo yêu cầu của nhiều bạn, bác sĩ Nguyễn Duy Hưng lại một lần nữa "kê đơn":

- Trứng cá là một bệnh thường gặp ở tuổi thanh, thiếu niên: "trai trứng cá, gái má hồng". Vì vậy các em không có gì phải sợ. Tuy nhiên, ai mà chẳng muốn có nước da đẹp và nhẵn mịn phải không các em?

Nguyên nhân gây ra trứng cá rất phức tạp mà chủ yếu do hai yếu tố sau:

- Sự tăng hoạt động của các tuyến nội tiết ở tuổi dậy thì kéo theo các biến đổi về sinh lý như lớn nhanh, thay đổi về tâm sinh lý... trong đó có tăng tiết tuyến bã làm da, lông, tóc trở nên bóng mỡ, đặc biệt ở mặt, lưng và ngực.

- Khi cộ tuyến bã (lỗ chân lông) bị vi khuẩn gây viêm tắc, tạo nên các mụn trứng cá.

Có thể chữa khỏi hoặc đỡ bằng nhiều cách:

+ Làm giảm tiết chất bã nhờn: ăn theo chế độ giảm mỡ động vật (thay bằng dầu thực vật), ăn nhiều hoa quả, rau tươi, uống vi-ta-min B2 loại 2mg (3 viên/ngày) và B1 loại 10mg (5 viên/ngày) trong một tháng liên tục.

+ Chống viêm tuyến bã bằng uống kháng sinh Đơ-xy-xy-clin (hoặc Mi-no-xin, Mê-ta-xy-lin) 100mg (1 viên/ngày), uống sau khi ăn, trong một tháng. Nếu không có thay bằng Tê-tra-xy-lin 250mg, 2 viên/ngày, uống trong một tháng. Cũng có thể kết hợp bôi thuốc chống viêm tại chỗ như dung dịch cồn sát khuẩn, dung dịch lưu huỳnh. Các buổi tối nhớ rửa mặt bằng xà phòng thơm, trước khi ngủ và sáng thức dậy xoa mặt 10-15 phút.

Việc điều trị phải thực hiện đều đặn một tháng, nếu không kết quả nên đến bác sĩ khám.

**Chuyên giải đáp
những băn
khoăn lứa tuổi
trăng náu, trăng
tròn, trăng... xé.**

**5 HÒA MÃ,
HÀ NỘI.
ĐT: 211065.**

* Dường như anh không thích học trò tụi em đi sâu vào những chuyện tình yêu, nhưng anh nên nhớ là nữ sinh thời xưa đã có chuyện đó rồi nghe:

Vậy đó bỗng nhiên mà họ lớn

Tuổi hai mươi đến có ai ngờ

Một hôm trận gió tình yêu lại

Đứng ngẩn trông vờn áo tiểu thư

(Huy Cận)

Anh thấy sao?

(Hoàng Tố Hạnh, 12 Quốc học Huế)

- Thấy rằng em "ăn gian" tuổi tác. Nữ sinh thời ấy tuổi 20, còn nay em nhiều lắm cũng chỉ 17. Dù rằng tuổi mười bảy bẻ gãy... nhiều thứ thì em vẫn chỉ là tiểu muội thôi, còn lâu mới là tiểu thư.

* Khi ăn quả vật, đang phồng mang trợn mắt nhai, bất chợt có thầy giáo quen trong trường đi ngang qua. Nếu là anh, lúc này anh sẽ "xử lý" ra sao? (Nhỏ đi thì tiếc quá anh à)

(Tốt Đồ, PTCS cấp II Trần Quốc Toản, Ưông Bí)

- Nếu là anh thì anh sẽ tạm thời không nhìn vào học trò của mình khi họ đang "tích cực làm việc" như vậy. Chẳng ai "chụp ảnh" người đang ăn cả, đó là tâm lý đã thành lệ luật, em yên tâm.

* Nhà thơ Xuân Diệu nói "Yêu là chết ở trong lòng một ít". Nhưng một ý kiến khác lại cho rằng "Hạnh phúc nhất là người đang yêu". Theo anh thì Xuân Diệu có đúng không, tại sao?

(ĐT anh MN, PTCS Tô Vĩnh Diện, Đống Đa, Hà Nội)

- Cả hai đều đúng, nếu câu sau chia ở thì hiện tại và câu đầu chia ở thì quá khứ. Em đã từng nhìn thấy nơi cơn bão đi qua chưa - cây cối và giun dế chết nhiều lắm. Còn bão cát thì cũng làm sa mạc hoang vu

hơn.

* Một người anh "kết nghĩa" của bọn em mới đi bộ đội. Trong lá thư đầu tiên gửi về, anh ấy chúc bọn em học giỏi và đừng phải lòng ai. Như vậy là ích kỷ phải không anh?

(Tam cô nương Gót Đen, PTTH Cẩm Phả, Quảng Ninh)

- Không phải là ích kỷ mà là ích cho chính mấy em.

* Anh ạ, em muốn kết thân với một bạn gái nhưng khổ nỗi là em lại học yếu hơn bạn nên em rất ngại. Theo anh thì em nên như thế nào?

(Quang Vinh, 10E PTTH Việt Bắc, Lạng Sơn)

- Biết làm thế nào được hỡi người anh em. Con gái thường vẫn thích đứng với bạn trai "cao" hơn mình. Em cố gắng chút nữa xem sao, không nên để mang tiếng văn hóa "lùn" em ạ.

* Mỗi lần em khuyên bảo bạn em điều gì nó cứ hay vặc lại "trúng khôn hơn vịt". Anh làm nghề giải đáp tâm lý, anh có sợ câu ấy không?

(Tam Thái, Điện Bàn, Quảng Nam - Đà Nẵng)

- Thường thì anh chỉ phân tích, gợi ý, còn người hỏi phải tự mình rút ra kết luận lấy. Bởi vì mọi lời khuyên áp đặt trước đều bất ổn, ngay cả câu "Trúng khôn hơn vịt" cũng đâu phải là có nghĩa chính xác: Em chỉ cho anh biết con vịt có trước, hay là quả trứng có trước nào!

* Trong ngày sinh nhật em, một bạn trai (bình thường) tặng hoa và em đã nhận rồi trao lại cho bạn trai (đặc biệt) của em. Em hành động như vậy có đúng không?

(Vô Danh Khách, Hà Nội)

- Người bạn trai (đặc biệt) hẳn sẽ hài lòng vì em đã "toàn tâm toàn ý" với bạn. Nhưng còn người bạn trai (bình thường) kia thì sao? Nếu là anh thì anh sẽ buồn: Lễ nào trái tim chặt chẽ của em không còn

chỗ (dù nhỏ xíu xiu) cho những tấm lòng bạn bè (bình thường) khác sao?

* Từ quái bọn em mới gặp chuyện rắc rối to anh ạ. Bọn em đang an hưởng thái bình thì một đứa trong bọn nhận được liên tiếp hai lá thư tình tò của một tên "đạo tặc" xa lạ không quen biết. Mấy nường đã nổi máu xung thiên quyết tâm trừng trị tên "đạo tặc" kia một trận nên thân nhưng... bí quá. Anh bảo chúng em phải làm sao?

(Tứ nữ quái trường Trần Phú, TX Thanh Hóa)

- Biết người, biết ta trăm trận trăm thắng. "Giặc ngoài" đáng sợ nhưng "thù trong" cũng nguy. Liệu trong tứ quái bọn em có kẻ muốn theo "giặc" không. Không khéo chưa ra trận các em đã bị mất quân đấy. Thận trọng!

* Lãng mạn là gì? Có phải chữ "lãng mạn" còn hàm ý không tốt phải không anh Văn?

(Thanh Thảo, PTTH Chu Văn An, Hà Nội)

- Lãng mạn nghĩa Hán - Việt là sóng vượt tràn bờ (lãng: sóng mạn: tràn lan), chỉ tình cảm phóng khoáng của con người vượt lên trên hiện thực. Trong trường hợp từ "lãng mạn" dùng để chỉ một trào lưu cách mạng trong văn học và tư tưởng Tây phương thì em phải viết hoa cho đúng quy tắc ngữ pháp. Những gì thuộc về con người đều hợp lẽ tự nhiên. Vấn đề là ý thức về mức độ, em ạ.

* Anh nghĩ sao về một kẻ nay người này, mai người khác, gặp ai cũng "cảm" được hết. Đó là người thế nào hả anh?

(Sao biển, Cò Tráng, Cần Thơ)

- Hẳn là kẻ "đáng thương". Những người như vậy hẳn là sớm nắng chiều mưa, trưa... chưa biết thế nào (thời tiết phải hay biến đổi đột ngột nên mới dễ "cảm" chứ!)

* Năm học này có nhiều bạn hay nhìn em. Nhiều lúc em rất bối rối. Vậy là sao đây anh? Tại sao người ta hay nhìn mình vậy (Anh đừng nghĩ là mặt em có nhọ nhé)

(Miu con, 10 toán PTTH Lê Hồng Phong, Nam Định)

- Có gì đâu em. "Khi mỗi gương mặt là một hoa hồng" ai mà chẳng thích nhìn. Em thử làm hoa... héo xem có ai thêm nhìn không nào.

* Có một nhỏ bạn rất hay nói xấu người khác và thường là nói với em. Nếu em

không chịu nghe thì nhỏ lập tức tỏ ra không hài lòng và còn mắng em những lời thậm tệ. Vậy em phải làm sao trong những trường hợp ấy? Em nên khuyên nhỏ điều gì được?

(Ôc Biên, PTTH Lê Quý Đôn, Nha Trang)

- Có người mang biếu em mâm cỗ, em không nhận, tất người ấy sẽ mang về. Cũng vậy, em đừng nhận khi người ấy "dâng" cho em những lời lẽ không hay. Em ạ, nếu có một lúc nào đó ta cần phải thận trọng, nhân hậu và thận trọng, nhân hậu bao nhiêu cũng không đủ, ấy là lúc ta chuẩn bị xét đoán một con người.

* Anh thấy sao nếu có người rất quý anh nhưng không dám viết thư cho anh mà lại nhờ người khác viết hộ?

(Ninh Thị Hoa, 9C PTCS Điện Biên, TX Thanh Hóa)

- Nếu "người khác" cũng quý anh thì... quý quá. Ngược lại thì anh... thiệt thòi quá.

* Anh nghĩ gì về một tình bạn chênh lệch tuổi tác? Em có thể kết bạn (ngoài đời, không phải trên trang báo) với anh được không?

(Th.Th, PTTH Hà Nội - Am-xtec-dam)

- Một tình bạn thật sự dù lệch tuổi tác (vong niên) cũng là niềm vui, là hạnh phúc. Kết bạn với em, anh cũng muốn nhưng liệu có thể cho em niềm vui được không, dù rằng nhiều lúc anh cũng ao ước lắm:

Ôi áo trắng thuở nào anh đi học

Đã bạc như Jean đã lấm như đời

Nên lúc hieu quạnh anh muốn thành... trái cóc

Nằm khuất học bàn chờ áo trắng cong môi.

(Thơ Bùi Chí Vinh)

* "Trời mưa bong bóng phập phồng"...

Biết vậy mà em vẫn rất mong "tin vui" của anh. Anh biết không, những lúc không học bài là em cắn móng tay chờ tin anh đấy. Em gặm sắp hết 10 ngón rồi...

(Cô bé lo xa, 11D PTTH Lý Thường Kiệt, Hà Nội)

- Còn cả 10... móng... chân nữa, lo gì. Đừng lo xa quá mà chóng già cô bé ơi.

* Nhắn gửi: Trân trọng cảm ơn chung tất cả các em đã gửi điện, thư, thiệp, hoa, mũ lá, bánh kẹo... đến anh trong dịp HHT một tuổi, chưa có dịp viết thư riêng đến từng người được, mong các em vui lòng.

Anh CHÁNH VĂN

NÉT ĐẸP TRONG MỖI NGƯỜI

VỚI NHỮNG "KẺ" HAY CHÊ

- Khiếp, mày ăn mặc gì mà như con nhà quê thế kia hở Tuyết?

- Cái áo đẹp đó Tuyết, nhưng nếu mặc nó với quần trắng hoặc quần *Jeans* thì chắc là đẹp hơn nữa.

Bạn đọc thân mến ơi, hẳn bạn cũng biết là Tuyết sẽ hài lòng với lời chê nào trong hai cách nói trên đây.

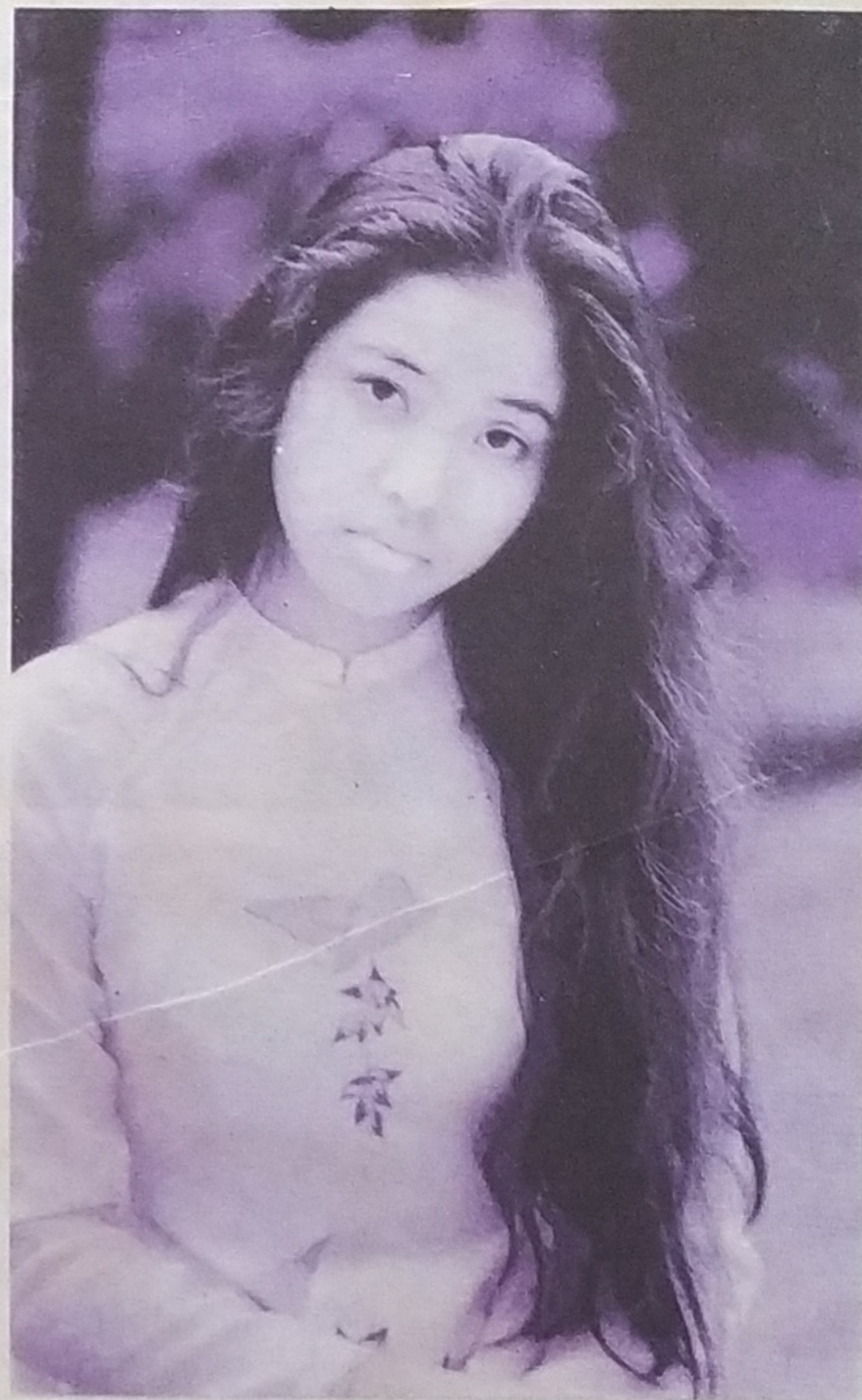
Thế đấy, có được một nhận xét đúng về người khác đã khó, tìm được cách nói ra để người nghe đồng tình và công nhận mà không buồn... âm ỉ lại còn khó hơn nếu đó là một nhận xét hàm ý chê (hay lâu nay ta vẫn gọi là "phê bình"). Bởi về tâm lý, lời khen bao giờ cũng dễ nghe hơn tiếng chê. Khi ta muốn góp ý một điều gì đó với người khác, yếu tố cần thiết đầu tiên ta cần có là thiện chí. Nghĩa là ta nói điều đó ra chỉ mong điều tốt cho bạn, không phải để sỉ nhục bạn. Nhưng có thiện chí rồi lại còn phải biết cách nói nữa. "Lời nói chẳng mất tiền mua, lựa lời mà nói cho vừa lòng nhau". Nếu không biết lựa

lời, dẫu là một lời chê đúng cũng chỉ gặt hái về sự tức giận của người nghe mà thôi.

Và sẽ còn tệ hơn nữa nếu ta chỉ nói những lời chê khi vắng mặt người bị chê. Một lần, người viết bài này tình cờ được đi cùng chuyến xe với hai bạn gái xinh xắn. Họ ăn mặc đẹp, có giọng nói hay, tiếc rằng suốt lộ trình từ Phú Lý về Hà Nội họ chỉ toàn nói với nhau những lời chê bai một bạn gái thứ ba nào đó. Nào là: "Nó mặc cái áo khoác mới mua trông như một đụn rạ!" Nào là: "Ôi, ấy mà nhìn thấy đôi dép của nó nhỉ, nom như dép bà già ấy". Rồi thì: "Eo ơi, dạo học lớp 10, nó như con bú dũ ấy" (!)... Khó tai vì câu chuyện của hai bạn gái nọ, tôi chợt thương cho cô bạn vắng mặt. Tiếc thật, họ đã thiếu tấm lòng bạn bè, khi buông ra những nhận xét ấy.

Mong sao trong cuộc đời ta luôn gặp được những người bạn có thể nói với ta những lời chê y nhị và chân thành.

NGUYỄN TRẦN

Ảnh: DUY THẮNG

KHÉO TAY BẠN GÁI

MỘT DÁNG HOA Trong chiếc bình cao

Với một bình cắm hoa dáng cao bạn có thể cắm hoa ở thế rủ. Ở kiểu cắm hoa này, các cành như chỉ nhẹ bám vào lọ để lấy chỗ dựa, còn những bông hoa thỏa thích sóng theo ý riêng, gợi một cảm giác thanh nhàn, phóng khoáng...

THẢO NGUYỄN

Giữ mái tóc mây...

Tóc bạn đẹp hay xấu tùy thuộc vào sức khỏe. Nếu đầu óc thì tóc bạn không bóng láng và đẹp. Vì vậy, bạn phải giữ gìn sức khỏe, ăn uống đầy đủ, nhiều rau và trái cây tươi. Xin mách bạn cách chăm sóc mái tóc:

1- Bạn nên chọn một thứ dầu gội đầu cho hợp với loại tóc của bạn (có thứ riêng cho loại tóc khô và nhờn). Nên gội bằng bồ kết.

2- Từ bốn đến sáu tuần, bạn đi cắt tóc một lần, để tóc dài tự nhiên nếu tóc không chẻ đôi.

3- Đừng búi, buộc tóc chặt quá sẽ gây hại cho tóc.

4- Bạn nên nhớ khi một sợi tóc rụng thì 147 ngày sau tóc khác mới mọc thay thế được, nên khi bạn đã uốn tóc phải dùng bàn chải nhẹ nhàng tóc sẽ không bị rụng.

5- Thỉnh thoảng bạn đổi đường rẽ ngôi kéo chỗ đó sẽ thưa tóc và thành cái rãnh.

6- Nên tránh sấy tóc nhiều và nóng quá.

VŨ HUYỀN (st)

Sổ tay học trò

HỌC VÀ DẠY HỌC

* Con người, nếu muốn trở thành con người thì cần phải có học vấn.

J.A.CÔ-MEN-XKI

(Nhà sư phạm lỗi lạc Séc Xlô-va-kia)

* Một người có những hình thức đẹp đẽ mà không có văn hóa thì chỉ là con vẹt có bộ lông hào nhoáng, hoặc như người ta nói, một lưỡi kiếm bằng chì trong vỏ kiếm bằng vàng.

J.A.CÔ-MEN-XKI

* Nghề thầy giáo là một sứ mạng, một lý tưởng chứ không phải là một nghề kiếm cơm thông thường.

XÔ-CRAT

(Nhà triết học cổ Hy Lạp)

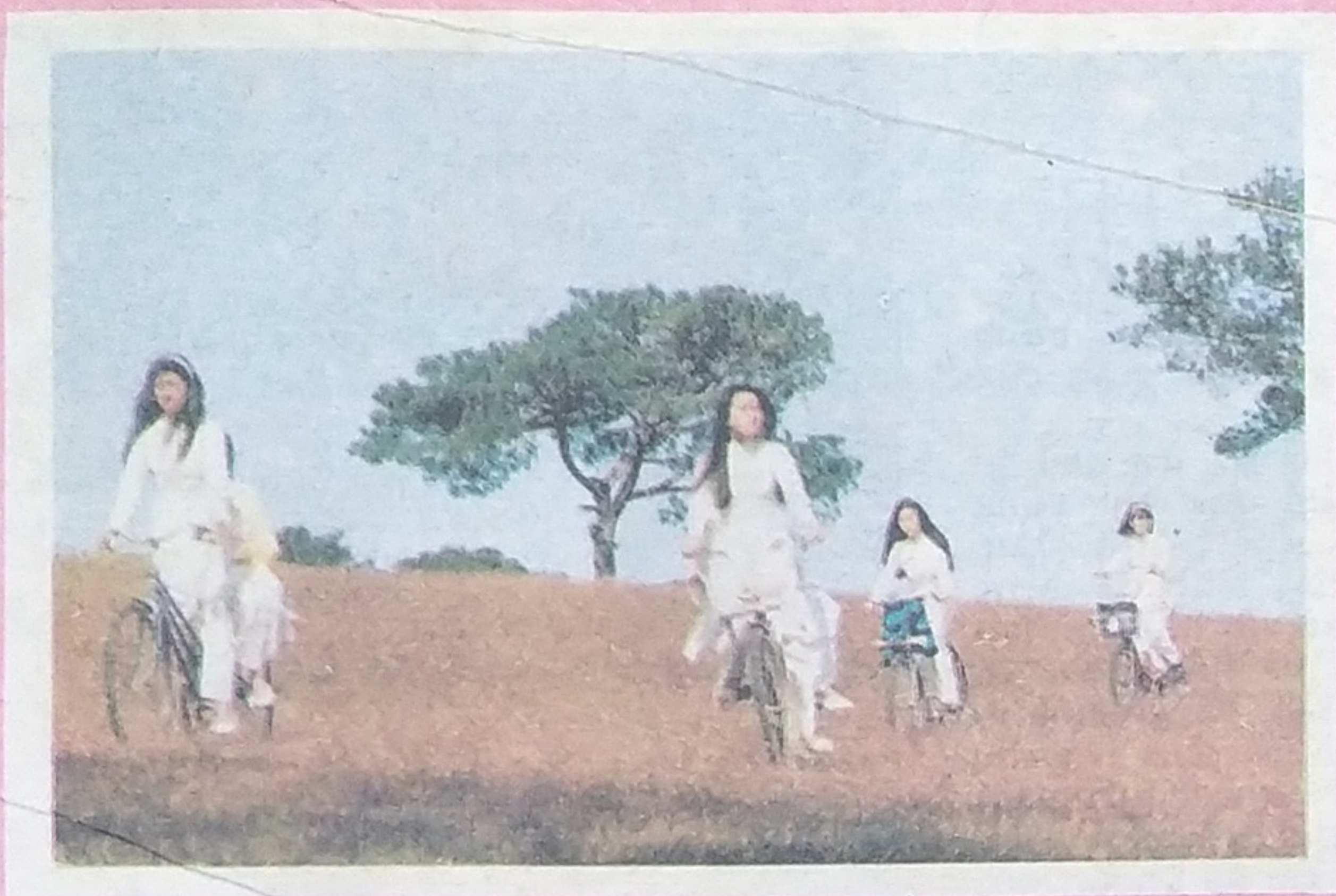
* Người thầy giáo như con ong biết hút nhụy hoa để truyền cho muôn đời mật ngọt.

PLA-TÔN

(Nhà triết học cổ Hy Lạp)

M.P (Cần Thơ) Chọn

QUÊ HƯƠNG YÊU DẤU GIÃ BIỆT ĐỒI CÙ

"CẢ LỚP CẨM TRẠI VEN ĐỒI. BUỔI TRƯA EM NÀM TRÊN CỎ, NGỪA MẶT NHÌN NHỮNG NGỌN THÔNG VỨT LÊN NỀN TRỜI XANH NHƯ CÂY BÚT VIẾT LÊN TRANG GIẤY NHỮNG ĐIỀU EM CHƯA BIẾT..."

(Xem bài trang 12)

Ảnh bên: Kỷ niệm Đồi Cù (nữ sinh trung học Thăng Long, Đà Lạt).

Ảnh dưới: Đồi Hoa Quỳ

Ảnh: PHẠM CÔNG LUẬN, M.P.K

Thử tài của bạn

Bốn nghệ sĩ "hát rong" trên một chiếc xe và "người cầm lái" là một nhạc sĩ - ca sĩ được lứa tuổi hoa học trò mến mộ.

Bạn có biết anh là ai? Và những ca khúc nào của anh được bạn yêu thích nhất?

Những "người hát rong" ấy đang đi đâu, và quan trọng hơn, những chuyến đi của họ có nhằm một mục đích cao cả nào của người nghệ sĩ?

Chắc chắn "khô chủ" sẽ phải ký tặng phẩm lưu niệm cho 50 bạn nào trúng giải kỳ này.

HHT

Một đồi hoa quỳ vàng

Xem bài trang 12

* TÒA SOẠN: 5 HÒA MÃ - HÀ NỘI
* ĐIỆN THOẠI: 2.11065 - 2.11066 * BAN ĐẠI DIỆN CÁC TỈNH PHÍA NAM: 1 CAO THẮNG, Q3, TP. HỒ CHÍ MINH * ĐT: 392563 * BAN ĐẠI DIỆN CÁC TỈNH NAM TRUNG BỘ - 6 HOÀNG HOA THÁM, TP. NHA TRANG, KHÁNH HÒA * TRÌNH BÀY: THANH TOÀN, ĐẮC BÁI * IN TẠI XÍ NGHIỆP IN BÁO HÀ NỘI MỚI.

GIÁ: 900 Đ

NHÔM
NHẠC
RÔC
KTM
LOAN

(Xem bài trang 13)

